

sanctorum metonymice, scilicet que & ustant hanc nobis
 peperit, & p̄cib' infundit. Hæc est de qua dicit apls: Mihi
 uiuere Xps est, & uiuere in me Xps. De hac i Deuterono
 mo circūscitōe carnali. Et est uita tua pedes ante oculos
 tuos, & non credes uitæ tuæ. Vita hæc dat dulcedine, sed
 seipsum de seipso. Si inueni gratiā in oculis tuis (ait Moy
 ses) ad plenitudinē gratiæ ostende mihi teipsum. Et econ
 tra. Ego omne bonū ostendam tibi. Vnū petit, & repro
 missa est oimoda plenitudo. Quid tā diuersum quā unū
 & oīa? Sono diuersum, re unū: diuersam p̄ncipiatiōe, unū
 idēitate. Deus ergo omne bonū, & summū bonū, etiā dul
 cedo & dulcedinis genus gēralissimū. Qui edunt me, ad
 huc esuriet, inqt, & q̄ bibūt me, adhuc sitiet. Quare? Quia
 bonus & dulcis. Bonus deus Israel reūctis corde, sed & dul
 cis & reūct. Nec bonitas nec iustitia sine reūctitudine. Qui
 bibit de illa, sitiet iterū: de ista qui b̄berit, fiet in co fons
 a quæ salientis in uitam æternam. Si quidem apud ipsam
 fons uitæ, & ipse fons uitæ, & iam fluminis imper' qui le
 titificat ciuitatē dei. Esto ciuitas dei, & lacticabit te impe
 tus hie. Parat em̄ in dulcedine sua pauperi deus. Fructus
 enim dulcis gutturi, & guttur eius suauissimū, ineffabi
 lia omnia. Hic calculus est, quem nemo scit, nisi qui accē
 pit. Sunt em̄ in illa interuē festiuitatis gaudia, quæ quo
 tidie mētibus nostris p̄ inspirationē sui amoris imprimi
 terna & æterna dulcedo. Nota, inqt, feci uobis oīa quæ
 cumq; audistis a patre. Et ad Moysen. Bonum ostendā tibi.
 Omnia quæ audiui a patre, & quæ p̄mittit Moysi, unū
 denariū est qui promittit laborantibus in uineis, & una
 illa quam petit Dauid, & unum illud quod necessarium
 est. Mel est quod fugit Israel de petra, & oleum de saxo du
 rissimo. Gaudium est q̄ nemo tollit: oculum est, de quo
 scriptum est. Oculum me oculo oris sui. Internæ suauita
 tis gustus ac dulcedo est, & manna absconditū, & thesau
 rus absconditus in agro, cui cōparatū omne dulce amarū,
 oē decorū fecit, oē iucundum triste, oē p̄ciosum uile. For
 didū oē q̄ desiderabile est in oculis amatorū mūdi fluen
 tis. Nam p̄ciosam margaritā datis omnibus terrenarū
 rerum delectamētis sancta sanctorum cōparauit, & nobis
 in filio suo p̄parauit, & p̄parat semp̄ interuentu suo nobis
 oratib' oleū essūm dulcedis hui'. Nō erit ab re sed uale
 de optimū, si ipsam regnā mīx uitā & dulcedinē nam dī
 camus, q̄ min' expti adhuc uitæ hui' ac dulcedinis sum',
 sed p̄ ipsam speramus nos posse cōsequi quicquid totius boni
 tatis factor dignat' fuerit grā nobis impartiri. Sequit'. Spes
 nra saluē. Spes est in uirtute quasi scintilla in fomite.
 Sine fomite durare nō p̄t scintilla. Subtrahe fomite,
 interit, emoritur. Subministra, uiuet. Haud secus sp̄s ruit
 sine fundamēto, sine pabulo morit', in ædia deficit, extin
 gutur sine nutrimento, arefcit succisa radice. Spes enim si
 ne uita uirtutū & deuotiōis dulcedine nō est spes, sed p̄
 sumptio. Inter timorem & securitatē spes mediā est, & est
 spes incerti nomen boni. Vita & dulcedo exterminant fa
 ctiem timoris, securitati dant fortitudinē, dant decorem.
 Eapropter dicit deo. Singulariter in spe cōstituit me. Et
 in pace in sp̄m dormiam & requiescam. Est enim sulcata
 floribus, & stipata malis charitas illius quæ foras mittit ti
 morem, & dicit: Leua eius sub capite meo, & dextera eius
 amplexabit me. Leua comminatio supplicii, dextera pro
 missio regni. Inter has spes cubat in molli strato charita
 tis, uita & dulcedo sternunt hoc, & hoc est medum, illud
 in serculo Salomonis de quo scriptura ait: Mediā autem
 charitate construit. Vides nunc sublimitatem carnis
 huius. Prīmō ponit uitam, quæ est in integritate uirtutū,
 secūdō dulcedinē sp̄ialium gaudiorū, deinde sp̄m infert
 æternorum. Oīa hæc regina misericorditæ, dñā mūdi, regi
 na celorum cōtulit mundo, uirgo uirginū, sancta sancto
 rum, lunē cæcorū, iustorum gl̄ia, p̄ctorum uenia, despera
 torum reparatio, desiccatorum fortitudo, salus orbis, spe
 culum totius integritatis. Ipsa intercedat pro peccatis no
 stris p̄stante dño filio eius & unico, cuius regnum & im
 perium sine fine permanet in secula seculorum. Amen.

S I lingua centū resonat oracū centum, Ferrea
 uox mihi Maria, nil dignū tibi dicere possum
 stella maris, quæ uirgo beata uocaris. O quā
 te memorē uirgo, quibus laudibus efferam: In
 fanctissima lingua mea: quæ conuincata est cū mortuis,
 incircūcisa labijs, nec purgata igne altaris, inuictū ma
 lum, habens in uariis sp̄itibus, rimis effluens undiq; qd
 dignum laudis laudibus tuis poterit immolare & Eleuata
 est magnificentia tua super celos, & super oīm terrā glo
 ria tua: ita ut nec in celo inueniatur creatura quæ tua di
 gnē laudare queat magnificētia, nec in terra sit, q̄ gloriam
 tuā exprimere ualeat. Nemo enim nec in celo nec in terra
 inueniē est dignus aperire librū prerogatiuarū tuarū, &
 dignē soluere septē signacula eius. Plenitudinē græ ad
 uentū sp̄s sancti in te, uirtutis altissimi obumbrationem,
 uerbi cōceptionē, q̄ sine grauiamine grauida, sine dolore
 puerpera, uirgo pariter & fecunda, quis enarrabit? Viti dī
 uisariū multū, de ciuitate dñi uirtutū miserū manus suas
 ad hæc fortia, & tū altitudinē diuinitatū harū ad liqū cō
 prehendere nō poterūt, q̄ inuicigabiles uia uite, & in
 scrutabilia uniuersa. Conati sunt, & non datū est ultra: dū
 adhuc ordirent, succisi sunt. Quis enim loque potētias
 has dñi, auditas faciet oēs laudes eius: Et si dignē nullas,
 quisq; tū pro uiribus. Pro fe quisq; uiri lumina certabat
 opum ut, ut ait quis. Deniq; currebāt omnes in odore un
 guentorū tuorū. Trahe & nos post te d̄ sancta sanctorū, &
 ostende lumen misericorditæ tuarū. Sub umbra alarū tua
 rū nos protege, ad te em̄ clamamus exules filij Eux. Secti
 da carminis huius quod explanādū assumpimus, incisio
 hæc est, q̄ in modū dragmatis nobis uidet esse cōpositū,
 Varius em̄ diuersarū personarū affectus hic loquitur: hic
 p̄fectorū & adhuc in melius proficiētium status inueni
 tur. Vita siquidē q̄ aiatur integritate uirtutis, suauitas in
 ternæ dulcedinis, sanctitatis sp̄i tanta p̄sumptio, quid in
 si fructus sp̄s sumt, & attentiones uirtutis: Emeritorū ni
 litum donatiua sunt hæc, & diturni certaminis merces
 accumulata. At deploratio exiliū, patriæ desiderium, origi
 nalis p̄cni p̄nalis punctio, incipientium seu proficientiū
 iudicia sunt. Puta uitæ hui' exiliū, sicut uenit patriā,
 solidū ueritatis. Fucus uanitatē, uitor gl̄ia temporalis, so
 lidū ueritatis, immobilis cognitio æternitatis. Fucus uo
 nitatis, splendor ariditatis creaturæ uisibilis: solidū uerita
 tis, inextinguibile lumen internæ dulcedinis. De hac pa
 tria quidā sapiēs ait: O ueritas exulum patriā, exiliū
 uideo te, sed intrare nō timor, indign' admitti, peccati for
 dens. Quousq; odoramus & non gustamus, p̄ccati ad
 patriā & non apprehendentes, suspensantes, & delonge sa
 lutantes: Prīm' itaq; homo ad hoc cōditus fuerat, ut si nō
 peccasset, per cōtemplationis p̄sentia uultu creatoris
 semp̄ asseret, & solidum ueritatis agnosceret, agnitum
 amaret, amatū teneret, tenēdo fruere: semp̄q; etiā ab æren
 do q̄ immortalis est, etiā uita ipse sine termino possideret.
 Verū em̄ & summū bonū hoīs, plena uidelicet & p̄fecta
 agnitio creatoris. Sed circūscript' astutia serpentis, & dece
 ptus fucus uanitatē, specie uidelicet creaturæ uisibilis, ab
 Hierl'm in Hierico descendit, fontē ueritatis deseruit, affe
 ctū pulchritudinē rerū iclinauit: & statim ignoratē cecē
 tate p̄cussus foras uenit, & ab infima luce cōtēplatiōis fa
 ctus est uagus & p̄fug' sup̄ terrā. Vag' scilicet p̄ inordina
 tā cōcupiscētā, p̄fugus p̄ peccatricem cōsciam: quia men
 tem quā diuinū auxilij deserit, quæcūq; tentatio impetē
 rit subuertit. Cor ergo hoīs qd̄ prius diuino amorū affixū
 stabile p̄sistit, & unū amādō, unū permāsit: postquā p̄ desi
 deria terrena desere cœperit, quasi tot sibi in exilio mīso
 nes statuit, quot sibi in cō delectationes inuenit. Sicq; sit
 ut mēs q̄ pulchritudinē, dulcedinē, pacē, securitatē, ac p̄pe
 titatē primæ lucis amare nescit, nunquā ualeat esse stab
 lis, q̄ gaudiū p̄manēs in his q̄ in fūco uanitatē amplectit
 nō inueniēs, dū se semp̄ desiderio extēdit sequēs qd̄ assequi
 nō ualeat, fluctuās in exilio nūquā req̄scit. Mō ualuis occu
 lorum clapsa.

lorum clapsa, curiosos intuitus pascit, & rerum immensita
 tem in massa & mole considerat: modo rerum pulchritu
 dinem in situ & motu, specie & qualitate inuestigat: mo
 do rerū utilitatē per necessaria, comoda, apta & grata
 p̄tentat. Nūc quoq; narib' eripit, & p̄ olfactū odoris ua
 riū suauia oblectamēta requirit. His pasta, aurū p̄ organa
 p̄cedit, & dulce melos, harmonice, organice, arithmeti
 cæ disciplinæ capta p̄ auditū irroratus trahit. Tactu quoq;
 subtili, leuata, & lenia, palpando discutit, & in aula memo
 riæ palpando desiderata reponit. Nec minus gustu fauciu
 p̄bit uarietate saporū. Hæc hæc suos mēs quæ se igno
 rat & deū, pascit iuxta tabernaculum pastorum p̄ res tem
 porum & ipsalij uanitatū, medicās ex ea quæ p̄terit si
 gura huius mundi, unde suā famelicā curiositate aliquate
 nus cōsolec. Cōparata est em̄ iumentis insipientibus, & si
 milis facta est illis, q̄ cū in honore esset, nō intellexit: il
 mus esset, honoris fastigio delectata. Hinc nascit in exilio
 uanitatē mot' sine stabilitate, labor sine requie, cursus si
 ne peruentione, ita ut semper iniquitatum sit cor, donec ad
 patriam ueritatis redire cœperit, egens, & de fili quis por
 corum fatari desiderans, quousq; ad patriam domum suspis
 rauerit, ubi mercenarius abundat panibus, & oēs domo
 stici ueluti sunt duplicitibus. De hoc exilio d̄ sancta sancto
 rum, ad te clamamus exules filij Eux, ut interuētū tuo, du
 cte tuo, aditōrio tuo postmus ad cubiculū ueritatis re
 patriare. Scimus proculdubio quia nū amplius habet hō
 de uniuerso labore suo q̄ laborat sub sole, nisi uanitatē:
 & tū praxe cōsuetudinē nexit' irretit' p̄ nos redire nō
 possumus in ueritatis libertate. Non dicimus autē in hoc
 loco ueritatē cognitiōē esse dei, & eius quæ in pietate
 est scientiæ, sed medum illud purum & nudū ac solidum
 quod est in uirtutis amore. Quāuis em̄ diffinit' auctores
 reparationem hoīs esse cognitiōem ueritatis, & anorem
 uirtutis, p̄fecta tamē uirtus nō est sine cognitiōe uerita
 tis, nec ueritas sine amore uirtutis. Van' est, quia in uanis
 tate est, aut in uanitate curiositatis, aut erroris. Vanitas
 curiositatis p̄cedit ad uanitate mutabilitatis, & generat
 uanitatē mortalitatis. Prima causa peccati, secunda pecc
 catū, tertia peccati p̄cni. Prima est in his quæ propter hoies
 facta sunt, secūda in his quæ ab hoibus facta sunt, tertia in
 his quæ in hominibus sunt. Alia est in cōditis rebus, alia
 in mētibus, alia in corporib'. Vanitas erroris est in omni
 bus q̄ fidel' catholice & sanæ doctrinæ contraria sunt,
 & religiois disciplinā in illo folio ueritatis quod uelle
 nō hōmō inter angustias parū & minus coarctat, nō
 cōtingunt. Vanitas hæc omnia sunt, quia se amplēten
 tes decipiunt, & ad ueritatem æternitatis nō perducunt.
 In hoc exilio oē penē genus hominū ab initio usq; ad ad
 uentum reginæ celorum peregrinat' delectabatur, & ue
 ritatis patriæ suspens' nullis fucus desiderio recordabatur.
 Ipsa prima uitam aperit ad patriam, & ueritatem quæ uera
 patriā est mundo generans dedit omnibus manifestā. Ea
 p̄pter & nos d̄ regina misericorditæ ad te clamamus exu
 les filij Eux. Clamor est al' oris, altus cordis. Clamor oris
 alta uociferatio, clamor cordis ualida & supplex ad deum
 intentionis directio. Deus intus, homo foris. Ad eos qui
 foris sunt clamor oris, ad deum & qui cum eo intus sunt
 clamor cordis. Intus ubi? In sp̄i. Qualiter inquis? Duo
 bus modis. Quibus: Cognitiōe & amore, reuelatione
 ac deuotione, acuto & calido. Modis his deus cor inhabi
 tat, nō solus tū. Vbi em̄ fuerit corpus, illic congregabunt
 & aquilæ. Ad quid? Ut renouetur figuræ ac uirtutis
 cordis. Ibi & illa aquila grandis magnarū alarum sancta
 sanctorum innocētia, & æquitas excaudit innocētia, si cla
 moribus occultis asidue fuerit excitat. Et nos adhuc fi
 lij Eux transgressores, filij inobedientie, filij matris anti
 que, ad te clamamus regina misericorditæ. Reuertere uis
 tans in nobis naturam tuam, reuertere ostendendo eam
 quā in christocolas habes charitate tuam, reuertere per sin
 gularem in nos a deo datam p̄cetitatem tuam, reuertere
 per eam quæ tibi specialiter infusa est in plenitudinē gra

tiæ prerogatiua tuam, ut intueamur te, non talem qualem
 desiderant angeli p̄spicere dicentes: Tota pulchra es amī
 ca mea, & macula non est in te: sed intueamur te largiētem
 beneficia, conferentem remedia, modicem contentis cor
 de, ponentem fortitudinē lugentibus. Sion, dantem co
 ronam pro cinere, oleū pro lacru, pallium laudis pro sp̄i
 tu microris. Nec mediocritis uisio ista, p̄tam te & deprecā
 bile experiri, merentiūq; suspiria munere gratiæ consola
 ri. Sonet hæc uox tua in aurib' nris. Vox hæc tua dulcis,
 & hæc facies tua decora. Nam in illo decorē te uidere quo
 induit te dominus fortitudinē, & p̄caxit te, non est
 huius temporis, nec tēporis uitæ nostræ uitiorum fectō
 re, fordētis. Stola immortalitatis te indutam uidere, do
 mina indigni fumus: ostende nobis faciem misericordiam
 tuarum, & saluē erimus. Quod ipse m̄bis p̄caxit digno
 tur, cuius regnum & imperium sine fine permanet in secu
 la seculorum. Amen.

I Nfreta dum fluij current, dū montib' umbra
 lustrabit, cōuexa polus dū lydera pascit, Sem
 per honor nomenq; tuum laudesq; manebunt
 Spes mea uirgo pia, uirgo sacra, uirgoq; Ma
 ria. Et non amplius: Amplius multum, & per omnem mo
 dum. Nam in æternum & ultra nō desicet laus tua de
 ore hominum, etiam & angelorum. Cels' enarrant gloriā
 dei. Et que maior in omni gloria dei quā ineffabilis ple
 nitudo cæli: Et nos cum ipsa, id est cum angelis & archan
 gelis, cum thronis & dominationibus, cumq; omni m̄lita
 tia celestis exercitus, hymnum gloriæ sanctæ sanctorum
 canimus. Illi gloriā, nos hymnū glorificat. Illi gloriā quā
 p̄ntes uident, in subilo cordis inuicem enarrant: nos hy
 mnū t̄rimodo gl̄ia. i. memoria eructam' abū dantē suauit
 atis tuæ. Et opera manuū eius anniciat firmamētū. Fiat,
 inqt, firmamētū, & diuidat aquas ab aquis. Omnis' fir
 mamētis firmius firmamētū tū dñā, q̄ eū, quæ cæli celorū
 capere nō poterat, cœpisti & cōcepisti, portasti & non de
 fecisti, genuisti, aluisti, pauisti, māmasti, & educasti. Tu in
 medio aquarū diuisti aquas ab aquis, affectus uidelicet
 æternorū ab affectib' tp̄aliū. Tu em̄ aiām p̄trāstū gla
 dū, ut reuelent' ex multis cordibus cogitationes. Posuit
 in hoc firmamēto de' solē & lunā, Xpm̄ & ecclesiam, & hel
 las p̄rogatiuas grarū multas. Laudam' dñm in sc̄is eius.
 Firmitas, robur & cōstātia & fortitudo mētis ei'. q̄a mun
 dū cōtempst gloriā, carnis calcant' illecebras. Virtus est
 altissimi, de qua scriptum est: Et uirtus altissimi obūbra
 bit tibi. Nō solū autē cæli & firmamētū dñā rerū itelligit,
 sed aliis noib' cōueniēter appellat', & rerum uocabulis de
 signat. Ipsa tabernaculū dei, ipsa templū, ipsa domus, ipsa
 atrij, ipsa cubiculū, ipsa thalam', ipsa sp̄sa, ipsa filia, ipsa ar
 ca diluuij, arca testamenti, urna aurea, ipsa manna, uirga
 Aarō, uell' Gedeonis, porta Ezechielis, ciuitas dei, ipsa cæ
 lum, ipsa terra, ipsa sol, ipsa luna & stella matutina, aurora
 ipsa & lucerna, tuba & mons, fons quoq; ortorū, & lilium
 cōuallij. Desertū ipsa, & terra repromissionis lacte & mel
 le manās, stella maris, nauis quoq;, uia in mari, lagena, uis
 nea, ager, arca, horcū, stabulū, p̄sepe, subjugal, apotheca,
 aula, turris, castra, acies, pp̄s, regnū, sacerdotium. Quis
 est, p̄scua est, paradysus est, palma est, rosa est, fluius est,
 potus est, columba est, columna est, uestis est, margarita
 est, candelabrum est, mensa est, corona est, sceptrum est, pa
 nis est, oleum est, uinum est, arbor est, uirga est, cedrus est,
 cypressus est, platanus est, cynamomum est, balsamum est,
 myrrha est, thus est, oliua est, nardus est, crocus est, fistula,
 calamus, & thorax est, foror & mater est. Et ut breuiter con
 cludam, de hac & ob hanc & propter hanc omnis scriptu
 ra facta est, p̄pter hanc tot' mūdus factus est, & hæc grā dei
 plena est, & per hanc homo redemptus est, uerbum dei ca
 ro factum est, deus humilis, & homo sublimis. Ad te ergo
 tantā ac talem, dñā rerum, sancta sanctorū, regina celorū
 suspiramus gemētes & fletes in hac lachrymarū ualle. Ter
 tia hæc postura carnis hui' est qd̄ explanādū assumpsi

mus, suspiria, gemitus & fletus cōpūctiōnis, sunt species seminū iustitiae. Seminate uobis, inquit, ad iustitiam, metite spem uitae, & illuminare uobis lumē scientiæ. Eūtes, inquit, ibant & seebant mittentes semina sua. Suspiriū, uox inarticulata, gementiū gemitus, dolentiū fletus, has sedes habent. Tria sunt hæc que bene gradum in istis quo infero ri, & quartū q̄ feliciter incedit, uallis scilicet lachrymarū, sedes irrigui supioris hæc est. Verū Caleph dat utriq̄ silice suæ asello residenti. Et tu si aspiras ad hæc, cōprime motus irrationabiles sensualitatis & corpis, motu rōnis. Abscinde à te cōcupiscentiā carnis, oculorū, potestatis, & honoris. Abice mundi pōpā & fācinā, edoma carnē disci plina spūs, in arcū tua desideria constringe, non abcas in consilio impiorū, in uia pēdiorū nō stes, in cathedra pestilentie non sedes. Apprehende humilitatē, ut sis pauper spū, ferale corrigere mores, & esto mītis. Tunc transitio iordanē ingredieris terram promissionis, q̄ est cōpūctiōnis. Sic in tercio loco ostē beatitudinū dī. Beati lugeres, qm̄ spū cōsolabimur. Quarto die resuscitatur est Lazarus, quarta uigilia uenit ad discipulos Iesus. Et tu fac tibi uigilias quatuor, ut resusciteris & ueniat ad te Iesus: duas timoris, pudoris duas. Cogita deum creatorem tuum, cogita benefactorem, cogita patrē, cogita dñm. Ad singula reus es, plange ad singula, ad singula cuiq̄, & singulorū horum singulū intellectus quasi singulū in mente dies sint, in quibus quasi Lazarus mortuus eras, quasi fcebas. Dū p singulos lachrymaris, quasi in quarto resuscitaris. Primū & ultimum extingunt timorē, media duo pudorem. Pater sanē nō metuitur, cum pater sit: patris est semper misereri & parere. Paterna uox est: Percutia, & ego sanabo. Nō est proinde q̄ à patre formides. Si qñ ferit, emendat, nō uindictat. Ad cogitātē q̄ patrē offenderis, est certē q̄ pudeat, & si nō q̄ terreat. Voluntarie te genuit uerbo ueritatē, deinde nō peperit unigenito, ut p̄t genito. Ipse quidē patrē ita exhibuit se tibi, sed nō tu illi reque filium. Qua fronte attollis iam oculos ad uultū p̄s tā boni, tam mali filius? Pudeat indignē gessisse gñi tuo, pudeat tanto p̄i uixisse degenerē. Exitus aquarū deducāt oculi tui, opiat cōfūsiō facie tuā. Vultū tuū pudor suffundat, occu petq̄ caligo, deficiat in dolore uita tua, & anni tui in gemitibus. Prohdolor, que fructū habuisti in illis in qb̄ nūc erubescis: Si in carne seminasti, de carne messuisti corruptiōne. Si mundus ipse trāsit, & concupiscentia eius confundere ad illam uocē que dicit: Si ego pater, ubi honor meus? Hoc de honore p̄is. Nunc ad beneficia uentendū. Vt alta innumera taceā, huius corpis uictū, & usum p̄is huius, & sup oia sanguine dilecti filij sui clamantē de terra: pudeat in gratitudinis. Quid retribuisti dño pro oibus que retribuit tibi? Ad timorē quoq̄ ueniamus. Si pudor minus partes suas exequitur, excidetur ut excitet. Sepone pia uocabula bñfactoris & p̄is, ad austeriora conuerrere. Nā qui legit pater mīarum, & deus totius consolatiōnis, legit nihilomin⁹ deus ultionū dñs, & legit terribilis in cōsilij sup filios hoim. Quia pater est, q̄ bñficus est, tibi est: q̄ dñs ac creator, tibi est. Etē p̄pter semetipm̄ fecit oia. Quia ergo qd̄ tuū est, tibi defendit & seruat, putas p̄ncipatus sui nō req̄ret honorē? Req̄ret usq̄ ad nouissimū quadrantē, req̄ret & retribuet abundatē facietibus supbia. Req̄ret à redempto feruitū, honorē & gloriam ab eo que palamauit. Esto q̄ disimulat & pater ignoscat beneficius, sed non dñs & creator. Pensa cuius sit fortitudinis & honoris tuū atq̄ oim̄ cōtempisē factorē, cōtempisē dñm mactat. Tangit mōtes & fumigabunt, & tā tremēdam maiestātē audeat irritare uultu puluis, uno leui flatu dispergendus, & mīnime colligēdus: Time gehennam, time iudicis uultū. Cōtempisē ab ira potētis, à facie furoris eius, à fragore ructis mūdī, à cōflagratione elemētōrū, à rēpēstate ualida, à uoce archageli, & à uerbo aspo. Cōtempisē à dentib⁹ bestie infernalis, à uētre inferi, à rugitib⁹ p̄paratis ad escā, Time uermē rodentem, ignē torrētē, fumum & uaporē, & sulphur & spm̄ procellarū: time tenebras ex

teriores, & dicto: Quis dabit capiti meo aquā, & oculis meis fontē lachrymarū, ut proueniāt fletib⁹ sicut & strido res detū, & manū pedūq̄ dura uimcula, & pōdus carna rum p̄mentū, strigentū, uentū nec cōsumētū? Heu mater mea, cur me genuisti filij doloris & amaritudinis, indignationis & plorationis? Qui sic afficit duplici metu isto & duplici pudore, quatuor uigilias facit in mente, seu quatuor dñeb⁹ int̄ illustrat. In quorū quarto quasi Lazarus quatuor dñeb⁹ resuscitatur. Et sicut de uno fonte padisi oriunt quatuor flumina que irrigāt terrā, sic quatuor affections iste ortē de uno fonte cōpūctiōnis plenitudinē cōsumūt irrigui inferioris. Pariūt em̄ suspiria, gemitus & fletus, q̄ dū p defectu uirtutū agunt, dicunt irriguum in ferus. Superi⁹ aut̄ irrigui est uallis lachrymarū. Pinguis infuso hæc celit⁹ irrorata, nec extorta nec coactita, pluuia uoluntaria est, quā se regant dñb⁹ h̄ditati suæ. Aquæ iste sunt que egredunt de sep̄lo à latere dextro, & fluunt impetu de libano, fluunt etiam de fonte paradisi, diuisi in quatuor capita. Paradisus conscientia iusti est, quam non urit cura pungens, nec culpa remordens, quā nō attenuat sensus egenus, quā nō grandinat corporarū rerum irrucitā fantasmata, h̄de floridā, uirtutib⁹ fructifera, opinione odorifera. Huius de medio fons oris, dum uirt⁹ integrata se solidat. Hæc deinde diuisi in quatuor capita, suspiria, prudentiam, fortitudinem, temperantiā. Iustitia fodit in altum, & querit aquas irrigui superioris, prudentia inuenit, fortitudo uēdit tibi, temperantiā possidet. Iustitiam dico esse genus ad oia pcepta dei, prudentiā diuinarum h̄manarūq̄ rerū sciam, fortitudinē uigorē mentis inter aduersa & prospera erectum, temperantiā inter uelle & nolle, nosse parū & nimis, citra & ultra discretionem. Legitimē hæc custodia perfectū faciunt uirū cupientem dissoluū & esse cū Xp̄o, qui dicit: heu mihi q̄a in colatus meus prologatus est: & sicut aia mea ad deū fontē uisū. Fons iste fons patēs est domus David in ablutione p̄toris & mēstruatē. Hic est fons que foderūt principes multitudinis quos commemorauim⁹, suspiria, prudentia, fortitudo, & temperantiā in datore legis, id est cōpūctiōne, & in baculis suis, id est in uigore solido perfecte integritatis. Mens itaq̄ à uirtus purgata, deū stites iugiter, & ip̄sus aduentū in se suscipies, sic quēter delectata tāte suauitatis fuerantā bñi dulcedine, q̄a pro uelle suo semp̄e cum habere mīnime ualet, miro dolore afficit, & hæc est cōsolatio, ut præ est de sidero fugi lachrymarū pane pascatur. Fit itaq̄ uallis lachrymarū, dum de se humiliter sentiens affatim abundat ubertate fetuū. Et habet hoc irrigui superius quo mor tua mūdo suauiter & dulciter pascit, q̄a irrigui inferius emūdata tam celestiu cōtēplatione ineffabiliter delectat. Hæc duo irrigua, dux oliuæ sunt, & duo cadelabra lucētia ante deum. Sunt hæc duo luminaria, duo altaria, duo exploratores, duo cherubim, duo ostiola, duo uera, testā mētra duo, hirci duo, leones duo, minuta duo, tabula dux, colūnx dux, sorores dux, manus dux, & si qua sint binaria q̄ his cōsonātia opinionaliter queant inueniri. In tali bus suspirijs gemitu ac fletu ac cōuale lachrymarū ad te clamamus exales filij Euz: dñā rerū, sancta sanctorum, uirtus nostra & refugij, decus mūdī, gloria celi, præelecta ut sol, pulchra ut luna, lunaris fulgor, agnosce oēs te dilige gentes. Audi nos, nā te filius nihil negans honorat. Et tu salua nos dñe Iesu, p̄ qb̄ uirgo mater te orat, cui⁹ regnū & imperiū sine fine permanent in secula seculorum, Amen.

Sermo unde supra.

Nte pererratis amborū sim⁹ exul, Aut Ararim Parth⁹ bibet, aut germania tygim. Quā tuus est nostro labatur p̄ctore uultus. Virgo dei genitrix, que totus nō capit orbis, Omnino necessaria nultum quidē tuū deprecabunt omnes diuites plebis, quanto magis pauperes plebis: Et si pauperes plebis nultomagus egenus & pauper, opprobrium hoim, & abiectio plebis. Tibi dixit cor meum, quasi uultum tuum. Vultū tuū dñā requirā, ne auertas facie tuā à me, ne declines in ira

in ira à seruo tuo. Ostēde faciem tuā, sonet uox tua in auribus nostris: q̄a uox tua dulcis, & facies tua decora. Vocem tuam audiuim⁹ quater in euāgelio, dñā rerum. Priō ad angelum, secūdo ad Eltzabeth, tertio ad filiū: Fili quid fecisti nobis sicut quartō itē ad filiū tuū non habet. Quā harū inq̄rimus? Illa utiq̄: uimū nō habet. Necessaria nobis hæc est. Defecit uimū in cadis nostris, uimū scilicet lætificantē cor hominis. Nō causamur de uimū in quo est luxuria, illud quærimus de quo p̄pheta, qd̄ germinat uirgines harū p̄ncerna tu, uexillifera tu. Vexilla regis p̄deunt in uobis, te agēte pro nobis. Calix in manu tua uimū meri, in manu tua, in p̄ate tua: uimū meri, amoris diuini. Dic dñā rerū, dñe p nobis filio tuo: uimū nō habet. Calix huius uimū inebrians, quam p̄clarus est. Inebriat, calefacit, acuit, audaces facit & fortes, obliuiosos, discretos, summo letos. Inebriat amor dei ad cōp̄tū mūdī, calefacit, quia feruētes facit, acuit, q̄a erudit, facit audaces contra aduersa, & fortes à carne mūdo & demonib⁹ inuincibiles: obliuiosos corū, q̄a retro sunt, & in futura extentos, discretos erudicēs ad iustitiā, somnolētos ad tpalia & tediōsos, & ad inuilibilia cōtēplanda pnos & p̄ptos. Hoc uimū lætificat cor hois. Hoc à te & per te speram⁹ nō solū uimū sed & panē. Panis em̄ cor hois cōfirmat. Panis ille de quo scriptura: Panē angelorū māducauit hō. Panis iste filij tui dulcis memoria, plenitia spūs plena tu. Et mensa p̄p̄ositionis duo decim panū, numerū duo decim deditis. Duo decim panes, duo decim sunt p̄rogatiue gratiarum in qb̄ gratia repleta es, & dñs tecū. Porro ne de corde meo uideat prophete, tuas hæc p̄rogatiue Paul⁹ apostol⁹ & noiat p̄ter, & enumerat dices: Fruct⁹ aut̄ sp̄is est charitas, gaudij, pax, patiētia, lōganimitas, benignitas, bonitas, mansuetudo, fortitudo, misericordia, continentia, castitas. Panes certē ad modū splendidi sapidiq̄. Splendidi in sua nat̄a, sapidi in antiorū experientia. Deniq̄ summe spirituales deliciae hæc sunt. Plus appo his cōfirmat & delectat anim⁹, quā ullis carnalib⁹ delitijs corpus. Neq̄ uerō p̄ueniūt hominū à sep̄lo, sunt spirituales. Proinde uirgo beata postquam uirginitatis p̄dicta grarum p̄rogatiua perhibuit plenam, mox grarum causam subtingēs, inquit: Dñs tecū. Dñs aut̄ spūs est. Spūs ergo sanct⁹ magnificauit facere tecū. Magnificauit in qua facere in te duo opera sua. Vnū erat dū dignū te fecit que dei filium cōcipere posses & parere: alterū qñ ex tua carne sancta ac digna carnē filij dei formauit. Fecit proinde te magna & casta. Magnā plane fecit ut inuicem caperes, castam quaten⁹ dignē cōtineres. Magnā te fecit humilitate, castā uirginitate. Itaq̄ tu sancta, tu castellū i quo Iesus intrauit, habens turrim humilitatis: qui em̄ se humiliat, exaltat: & murū uirginitatis. Murū certē fortissimū, appo qui nec ante partū, nec in partu, nec post partū potuit uiolari. La pides muri discipulina tua fuerūt & cōtinētia, sine quibus nunquā constās est uirginitatis murus. In te dux sorores fuerūt, Maria & Martha, q̄ dñm susceperunt. Maria fuit intelligentia tua sp̄cialis, qua deū & dei filij esse intellexisti que genuisti. At uerō Martha rōnalis erat prudentia, qua ei in dño filio q̄ tuo in carne seruisti. Tu ergo dñā nasus est speciosus ad quā dicit sp̄sus: Nasus tuus sicut turris libani que edificata est cū p̄pugnaculis, mille clypeis pendet ex ea, ois armatura fortij. Nasus duo habet foraminē per q̄ spm̄ in capite emittit: ita tu dñā uirginitate & humilitate tua de celo eduxisti filij dei. Spūs oris nostrij (dicēte p̄pheta) Xp̄s dñs. Spūs uerō est dñs Xp̄s, appo qui ut spūs oris nostrij charitate nos iuauit, cupiditate nostrā refriguit, ad bonā nos uoluntate mouit, fide iustificauit. Tu ergo nasus ecclesie filijs es turris, cella uidelicet dignitate, firma grauitate. Turris es libani. Liban⁹ mons qui dicit dealbatio, altā præ oibus signat innocentiā tuā. Innocēs fuisse ab originalib⁹ & ab actualib⁹ p̄tis. Nemo st̄, p̄ter te. Vnde auctoritas Augustini: cū de peccatis agitur, nullā de beata Maria uolum⁹ fieri mentionē: ex eo em̄ maiorē credim⁹ ei collatā uirtutē ad uincēdū ex omni

parte p̄tū, que cōcipere & parere meruit cum, que nullū habuit p̄tū. Ex omni, inquit, parte, hoc est ex parte originalis & ex parte actualis p̄tū. Ea ergo sola excepta: ceteri oēs qd̄ dicere p̄tū, nisi qd̄ ait apls Ioannes: Si dixerim⁹ qd̄ p̄tū nō habemus, ip̄si nos seducim⁹, & ueritas in nobis non est: Ego quoq̄ pia fide opinor, in utero mris tua ab originalib⁹ te absolutā p̄tis. Nec uana est fides, nec opinio falsa. Deniq̄ & rationes & auctoritates inueniuntur ista stipulantes. Et quidē ratio sic. Si alij in utero matris fuerūt sanctificati, multo magis tu mater dñi. Sed Hieremias & Ioānes, alter sanctificat⁹, alter spūs dō replet⁹ in utero matris legit. Ergo & tu Maria genitrix dei, que sola totam spūs sancti gratiā possedisti, quā alij habuere per partes. Te em̄ angel⁹ Gabriel pronūciauit gratiā plenā. Tuū odorē longē ante in filio patriarcha Isaac trahēbat dices: Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Tu es ager plenus, plena uirtutum, plena gratiarū. Tu protulisti frumentū celestiorū, qd̄ est etiā angelorū cib⁹. Te benedixit dñs. Te in quā benedixit dñs, ut per te benedictam uita ueniret, sicut mors per Eua p̄ccerat maledicta. De te fecerūt celestiu cōscius Salomō dicit: Quæ est ista que p̄gredif sicut aurora consurgēs, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata: Aurora semper noctem sequit, nox præcedit aurorā. Quid aut̄ est nox frigida & obscura nisi originale peccatū, frigidi cōcupiscentia, obscurū ignorantiā? Tu ergo p̄ccasisti ut aurora lucida & rubicūda, quia superatis originalib⁹ p̄tis in utero matris, nata es lucida cognitione ueritatis, & rubicūda amore uirtutis. Inde est q̄ natuitate tuā sanctam sancta ecclesia festiuis celebrationib⁹ honorat, qd̄ aliās non faceret. Deniq̄ nullus præter te, nisi dñi filij tui, & Ioānis baptista (qui utiq̄ sancti nati sunt) colit natuitate. Cū igit tam clare auctoritates diuine tuā ab utero testent innocentiā, q̄ ultra dubitet sanctā te & immaculatā huic mūdo pro genitā? Tu es p̄inde turris libani cū propugnaculis edificata. Ab inuēte quippe etate dilexisti iustitiā, & odisti iniquitātē. Quare delectatio iustitiæ, odiumq̄ iniquitatis, cū quib⁹ creuisti, tua fuere p̄pugnacula. His quippe uirtus, hostib⁹ certē suspecta fuisse. Non em̄ parū formidatē nos fore te effes (que & eras) per quā expugnadi erāt & dā nādī: p̄ter qd̄ & terribilis fuisse eis ut castrorū acies ordinata. Nihil uerō oim̄ p̄ncipit inimic⁹ in te, eō q̄ mille clypeis pepēderit ex te, ois armatura fortij. Denari⁹ solidus millenari⁹ est: si quidē denari⁹ quadrat⁹ ceterarū p̄ficet. Porro decē sunt p̄cepta legis. Primū est: Dñm deū adorabis, & illi soli seruies. In hoc solius dei præcipit cultus. Nulli appo alij seruit⁹ (quæ græcæ latrā dicit) debet. Si qd̄ qñ demonib⁹ exhibet, idololatrā uocat: qd̄ p̄ximū in hibeat p̄cepto. Non assumas nomen dei tui in uanū. Ac si diceret. Nulli creaturae dei honorē exhibeas, nihil per incātiones aut auguria quæras. Porro speciale obsequiū deo præbet in obseruatiā sc̄arū solentatū: unde tertiu p̄ceptū cōtēxif. Obserua diē sabbathi, quod est, in sacris ferijs te exerce, quatenus per requie presentem discas sperare æternā. Ac tria ad deū dūtaxat p̄tinet, qua de re in una solū modo tabula scripta fuerūt. Ceterū cetera ad cōuersationē hois cū p̄ximo spectant, quare & ipsa cōtinēbantur in secunda. Et primū quidē ad maxime proximos, id est parētes p̄tinet. Honorā, inquit, patrē & matrē. Honoris noie non solū subiectiōnis reuerentiā, sed etiā subfidij obsequiū accipif. Proinde filij debent honorare parētes, & in bonis obediendo, & tēporalia si opus habuerit subsidia ministrādo. Non occides. Id maximum malū est quod p̄ximis pōt inferri, ac p̄terea primō oim̄ debuit p̄hiberi. Fit autē homicidiū multis modis, manu, p̄cepto, cōsilio, cōsensu, uel neglectu. Si em̄ mortuū aliquo modo uificare ualcas & negligis, p̄culdubio ei⁹ mortis reus teneris. Postea dicit: Nō fornicaberis. Fornicatio alia spūs, alia corporis. Spūs fornicatio est, desertio deo ad herere diabolo. Vnde: Perdes oēs qui fornicatur abs te. Porro corporis fornicatio est passim qui metreticū

bus uel feminis à legitimis uiribus absolutis, sola libidinibus expiende causa comiserit. Deinde ad fugiendum non facies. In furro comprehendit rapina, usura, persuasio, quicquid de uicis cum dano alterius possidet. Deinceps ait: Alium testimonium ne dicas. Falsum testimonium, alieni patrociniu mediocri perire dicit. Verum in hoc loco pro oibus mediocri partibus ueris simile est ponit. Denique periturum, uoti solutione, & generaliter omne medicum non permittit, quia falsum testimonium notiam phibuit. Nonu peccatum est: Non concupisces proximi tuam uxorem. Vbi nimirum adulterium ueretur, atque abusione deo sacrarum. Sponsa quippe sunt dei, & utique non minus est deisponfam uolere quam hois. Deinde: Non concupisces rem proximi tui. Omne dolium & circumuentione hoc ultimo uetat precepto, quibus miseri mortales se inuicem decipiunt, bonis quibus prout terrenis. Hec decem legis precepta suos obseruatores tanquam clypei munium, & a tormentis inferni defendunt, quapropter optimi decem clypei sunt. Denarij porro linearis numerus est, sola habens longitudo, que solo dicitur capite intellectu. De eum itaque clypeos habet. At si denarij in altu exte datur atque quadret, centenarij uel dicitur parit. Eadem quoque ratione: si decalogus post scientiam memoria firmet, & dilate affectu, centu profecto clypei possidentur. Postremo denarij exaltatus atque solidat, millenarij perficit: si nimirum decalogu de affectu in bona pducens operatione, optatos certe mille capite clypeos possidere, Non est dubium te benedictu intellectu & affectu & actu hunc super oes mortales decalogu habuisse & obseruasse, unde prorsus merito mille clypei ex te dicuntur pedere. Et non solum clypei, sed & ois armatura fortis. Nihil est enim uirtutis quod ex te non respiciat: & quicquid singuli habuere sancti, tu sola possides. Lectulus es Salomonis, de quo in canonicis: En lectulus Salomonis septuaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel, omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi.

SERMO BEATIBERNARDI abbatis ad monachos, de aduentu domini. Vbi exponit undecim onera Esaiæ prophete, que tunc ad matutinas recitantur.

TEMPVSESTFRATRES charissimi, ut misericordiam & iudicium cantemus domino. Aduentus quippe domini est illius qui uenit, & uenturus est omnipotens. Sed quomodo uenturus est uel uenit: Nempe uox eius, Cælum & terram ego impleo. Quomodo ergo ad cælum uenit uel ad terram qui cælum implet? Audi euangelium. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & abscens est: Præfens, quia in mundo erat: absens, quia mundus eum non cognouit. Non est longè ab unoquoque nostrum, ait Paulus. In ipso enim uiuimus, mouemur, & sumus, & tam longè à peccatoribus salus: propè itaque per essentiam, longè à peccatoribus salus, quos non reuocabat errantes, nec erigebat facientes, nec redimebat captiuos, nec mortuos suscitabat. Longè inquam, quoniam nec iustus cælestem mercedem, nec impij manifestu iudicio æternam inferrebat damnationem. Venit proinde ut agnosceretur qui non agnoscebatur, crederetur qui non credebatur, timeretur qui non timebatur, amaretur qui non amabatur. Sic qui præfens erat essentialiter, uenit misericorditer ut agnosceretur humanitas eius, crederetur diuinitas eius, timeretur potestas eius, amaretur benignitas eius. Apparuit enim humanitas eius in nostre firmitatis susceptione, diuinitas in miraculorum exhibitione, in demonum oppressione, potestas in peccatorum susceptione benignitas. Humanitas namque fuit quod esurij, diuinitatis quod de quinque panibus quinque millia hominum satiauit. Humanitas fuit quod morte sustinuit, diuinitatis fuit quod mortuos suscitauit. Itè, potestatis fuit quod phariseos de templo deiecit, benignitatis quod in consensu publicanos & peccatores suscepit, potestatis fuit quod demones terruit, benignitatis, quia adulteram absoluit. Postremo potestatis fuit quod uolentes eum capere prostrauit, benignitatis quod abscessum sui persecutoris auriculam loco simul et sanitati restituit. Et hæc omnia ad primu aduentu pertineant misericordie dicimus ascribenda. Considerate, rogo quid sit deus, & uidere quod sit quod deposuerit tantam maiestatem, quod exinanierit tantam potestatem, quod inuenerit tantam uirtutem, quod tantam humiliauerit altitudinem, quod tantam sapientiam infatuauerit. Nunquid hois iustitiam? Absit. Oes enim declinauerunt, simul mutiles facti sunt, non est qui faciat bonum. Quid ergo? Num aliqua eius egestas? Minime. Eius est enim orbis terræ & plenitudo eius. An forte in aliquo nostro egerit? Nequaquam. Deus prope meus est, & bonoru meorum non eget. Quid ergo? Verè dicitur non mea iustitia, sed tua misericordia. Non tua egestas, sed mea necessitas. Dixisti enim misericordia edificabitur in cælis. Ita planè misericordia abundauit in terris, idè in primo aduentu tuo mihi cantabo tibi dicit. Misericordie namque fuit, quod in infirmitates nostras factus homo suscepit. Misericordie, quod fide diuinitatis suæ miraculis confirmauit. Misericordie nihilominus, quod demonum nobis calliditates detexit & uirtutem euacuauit. Misericordie, quod meretricis attentum non respuit, sed approbauit deuotione. Itaque quod se exhibuit in humanitate humile, in miraculis potente, in demonu oppressione forte, in peccatorum susceptione mitem, totu hoc ex misericordie fonte processit, totum ex pietatis uisceribus emanauit. Et ideo in hoc primo aduentu tuo, mihi cantabo tibi dicit. Et merito, quia misericordia tua plena est terra. Ecce oleu ad cuius præsentiam iugum nostræ captiuitatis copu truit, sicut dicit Esaias sanctus. In illa die auferet onus eius de humero tuo, & iugum de collo tuo, & coputrescet iugum ad facie olei. Quæ ista dies, quod onus istud, quod iugum? Audi, dicit propheta: Suscitabit super eum dominus scilicet regem Assyrioru flagellu iuxta plagam Madian in petra Oreb, & uirga eius super mare, & leuabit eam in uia Aegypti. Flagellato itaque diabolo qui est rex super oes filios superbie leuauit dominus uirgam suam super mare, & leuauit eam in uia Aegypti. Mare, seculum, uirga, crux uia Aegypti, uia illa lata & spaciofa que ducit ad mortem. Gratias tibi dicit Iesu qui exaltasti uirgam tuam super mare, plerumque cruce tue superbiam seculi, & subiciens ei principatus & potestates. Verè dicitur crux tua premit fluctus seculi, sedat tempestates persecutionum, procellas & tentationes mitigat. Leuasti etiam eam in uia Aegypti, ut obstruata illa uia lata que ducit ad mortem, illa arcta & angusta ostendat que ducit ad uitam. An necessitas? An non sentitis? An non experimur? Feruet in carne aliqui ætus concupiscentiæ, in mente fra defuit, indignationis & amaritudinis uerba prorumpit, & ad instar maris quod uehemens exagitat uentus omnia interiora hominis conturbantur. Sed leuata super hoc mare cruce Iesu, sedantur omnia, omnia quiescunt. Propterea fratres charissimi, quis nos in hanc uiam & angustam semitam salutis inducit, nisi dicitur cruce & passionis exempli, quæ leuauit dominus in uia Aegypti? Merito die, id est tempore gratiæ, tempore misericordie, tempore quo crux eleuatur, quo Christo subditur mundus, quo princeps mundi huius eicitur foras. Hac inquam die, hoc tempore auferetur onus de humero tuo. Quod onus? Legimus in scripturis multa onerum genera. Nam sanctus Esaias undecim nobis onera prophetico sermone describit.

- Onus Babylonis.
- Onus Philistinum.
- Onus Moab.
- Onus deserti maris.
- Onus Damasci.
- Onus Aegypti.
- Onus Dumaz.
- Onus uallis uisionis.
- Onus fumentorum austris.
- Onus Tyri.

Et quid est onus nisi pondus quidem deprimit animam, & ad terram inclinans, faciens eam ad inferiora respicere, & negligere superiora? Tale nobis onus aliqui ex mundi prouenit

prouenit delectatione, & hoc onus Babylonis. Aliquando ex immudu spiritu immisitioe, & hoc onus Philistinum. Aliquando ex naturali quadam inuitabilis necessitate, & hoc onus Moab. Aliquando ex tenebris ignorantie, & hoc onus Aegypti. Aliquando ex innata nobis infirmitate, & hoc onus Damasci. Aliquando ex maioru persecutione, & hoc onus deserti maris. Aliquando ex occulta animi uexatione, & hoc onus Duma. Aliquando ex timore mortis, & hoc onus in Arabia. Aliquando ex uanitate, quado proficimus, & hoc onus uallis uisionis. Aliquando ex angustia, pro his que tolleramus, & hoc onus Tyri. Aliquando ex charitate, quando alijs proficere desideramus, & hoc onus fumentorum austris.

De onere Babylonis Sermo primus.

Rimum itaque onus Babylonis est, quod necesse est ut auferatur ab humeris nostris. Babylon significat mundu, cuius amor cupiditas est: onus itaque graue multos premens, & ad inferiora incuruans. I tripliciter enim miseris oneratur, labore, timore, & dolore. Cum labore peruenit homo ad hoc quod cupit: cum timore possidet, cum dolore amittit. Eya fratres, quis regum non cum dolore acquirit quod cupit? Quis regum ita securus ut nullum timeat? Quis non cum dolore aliquid amittit? Sed retorqueamus ad nos parabola illam. Nullusne nostrum sub huius oneris pondere suspitatur? Nulla ne in nobis mundanæ delectationis federunt? Quisquid qui sua relinquunt aliena querere non formidant, pro quibus laboribus fatigantur, cruciantur doloribus, cruciatibus conteruntur. Nunquid uel ille ab onere hoc liber est, qui cum nihil uel parum in monasterium attulerit, tamen ut alijs det quicquid poterit de monasterio auferere non desinit, qui importune petit, qui fructus si non accipit, dolet si corrumpitur, seuit si clamatur? Quis illi qui tanto parentum stringuntur affectu, ut religionis dispendiu, maximosque labores pro eis subire non dubitet, & ob hoc etiam dies uacuos, & noctes ducunt in somnoso? Nunc adulantur, nunc detrahunt, nunc pro alioru promotione insulantur, nunc frustrati spe sua in ipsos etiam patres suos maledictis insurgunt. Itaque fratres omnes hi confortamur huius seculo. Unde & nomine Babylonis cæsentur illo penæ onere quod propheta super Babylonem describit miserabiliter opprimendi.

De onere Philistinum Sermo secundus.

Equitur onus Philistinum, qui interpretatur cadentes potione, illos significans qui superbia inebriati, eccidit de habitatione caelesti. Isti miseris onerant, nunc tentatione, nunc afflictione. Hi Aegyptios onerabant plagis multis & magnis, sicut habes in psalmo: Misit in eos iram indignationis suæ, indignatione iram & tribulatione, immisit illos per angelos malos. Hoc in onere uenerunt auaritia, & cor phariseorum inuidia: & cor Pilati stultitia. Hi cor fidelium multu tentationibus onerant, insultant animæ consentientis & dicentes: incuruare ut transeamus.

De onere Moab Sermo tertius.

Aditur onus Moab, qui interpretatur de patre. Naturalem illam exprimit necessitate, quam pater generatione transfundit in filium, sicut est inuitabilis manducandi, bibendi, dormiendi necessitas, & cætera que pertinent ad necessariam corporis curam. Quale hoc onus fratres charissimi, quo cogimur post solis splendorem, ad carnis huius curam quasi ad festidum cadaver redire, & post spirituales cibos mentis, procurare onera uentris? Quale hoc onus quod quotidianum à nobis misere seruitutis tributū exigit, & quæ hoste impleuimus, euacuat crastino uentrem reimplere compellit? Quid dicam, quantum sollicitudinum ac curarum onus miseris mortalibus necessitas ista imponit, adeo ut quorundam hominum deus uenter sit, pro cuius non dicam. Sed onere ipsam sustinent & diuinam doctrinam uenale habet. Huiusmodi, ut ait apostolus, domino

suo non seruiunt, sed suo uentri. Quid præterea oneris in ipsa ciborum distinctione sustinentes, hos desiderantes, illos reuicentes, cum alij uentrem torqueant, alij caput grauent, alij peccus opilent, alij cor corruptis humoribus prementur. Verum de illis quid dicam, quos ista necessitas, nunc murmurare, nunc detrahere, nunc insuper litigare cæpulerit: Contristatur, si cibis uisior fit, si potus minus sapiens apponatur, si præparetur tardius, si negligenter accuratur. Fratres qui huiusmodi sunt sim carnale generatio nem uiuentes, Moab dici possunt, pondere penæ quod in onere Moab propheta commemorat damnandi.

De onere Damasci Sermo quartus.

Am de onere Damasci propheta subiungitur. Damascus interpretatur fundens sanguinem, illam nobis innatam exprimit corruptionem, que quodammodo nolentes & inuitos trahit ad peccatum. Ipsa est lex in membris nostris, repugnans legi mentis nostre, & captiuos nos ducens in legem peccati, que est in membris nostris. Omnis sensus uitalis in corpore, ex sanguine est. Vitalis autem sensus in anima, ex ratione est. Et istis naturalis motus peccati quodammodo nonnunquam in quadam delectationis penæ ipsam ratione absorbeat, & totam animam, ut ita dicam, reddat exanguem. Sed quidam sentiunt, sed non consentiunt: impugnantur, sed non expugnantur: onerantur, sed non impugnantur. Hi onus quidem sustinent à Damasco, sed Damascus non sunt. At ille qui consentit & præbet arma iniquitatis peccato, profecto Damascus est, proprium scilicet sanguinem fundens, & suis se manibus interficiens. Hi proculdubio pondere penæ, quod in onere Damasci describitur, se non uerit opprimendum.

De onere Aegypti Sermo quintus.

Aditur onus Aegypti. Aegyptus interpretatur tenebræ. Sunt autem tenebræ ignorantie, sunt & iniquitatis. Eya fratres nō est leue hoc onus, quod de ignorantie nostre cecitate portates, nescientes in multis quid expedit, quid laudemus, quid improbemus, ita ut sepe dicamus malum bonum, & bonum malum. Sed & quid oremus, sicut oportet, nescimus, & in luce scripturarum, sicut in nocte, incedimus. Qui ergo huiusmodi sunt, ab Aegypto onerantur, sed cum Aegypto nō onerantur, cum illis scilicet qui Aegyptus sunt, & tenebræ filij tenebrarum, de quibus in euangelio: Omnis qui male agit, odit lucem. Et apostolus: Qui dormiunt, inquit, nocte dormiunt, & qui cæcissimi sunt, nocte cæcissimi sunt. Hi nimirum eo pondere penæ puniuntur, quo Aegyptum propheta docet esse puniendum.

De onere deserti maris Sermo sextus.

Subiungitur onus deserti maris. Mare desertu, multitudo reproboru, qui derelicti à deo, & à sanctorum numero separati potere, persecutio ne sanctam premunt ecclesiam, ipsi peccatorum pondere que in hoc onere à propheta notantur, postmodum puniendi. Præterea mare, sunt illi qui diuersis passionum ac uitiorum tumultibus quatuntur. Qui semper in motu sunt, semperque uagi, nunquam stabiles, nunquam in eodem statu permanentes, nunc superbia intumescunt, nunc ira freuescunt, nunc tristes, nunc leues, nunc presis silentio, nunc rifu dissoluti transgrediuntur præcepta seniorum fratrum, pacem turbant. Quædium tamen timent, quædium dolent, quædium amittunt correptionem, nec refugium satisfactione, desertu mare non sunt. At si uenientes in profundu maloru contemunt, si corrupti clamauerint, nihil honestum, nihil quietum, nihil insuper ordinatum responderint, sed tumidi, sed inflati, etiam in ipso à quo corripunt uerbis indignationis insurrexerint, ita ut necesse sit relinquere eos sibi, desertum mare non dubites eos nominare. Væ illis qui à deo derelicti & ab hominibus dimittuntur sim desideria cordis eorum, ut eant in adinuentibus suis. Quibus etiam dominus per prophetam auferam zelum meum à uobis, & ultra non irascar. Scitis

fratres charissimi quam graue onus in humeris sanctorum imponant, qui tales sunt. Sub hoc onere propheta gemebat, qui dicebat: Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores. Verè supra dorsum meum fabricat, q̄ huiusmodi sunt quotidianis suis exhortationibus nos onerantes: qui addunt peccata peccatis, contemptum fungunt contemptum, contumeliosi, plati, detractores, deo odibiles, senioribus non obediētes, foris n̄ cōm̄ temperantes. Tales poenarum pondus, quod in onere deserti maris cōtinetur, se no uerint incurfuros.

De onere Duma Sermo septimus. Hinc onus Duma sermo propheticus descriptus. Duma interpretatur silentium. Scitis fratres quam multos silentium onerat, & grauat quies, ita ut tacentibus & quiescentibus oneri sint, caput doleat, uenter rugiat, caligent oculi, & res penè loquentibus, omnia sunt fucida, tradatur oblitio nisi dolores, singulis membris sua reddatur officia. O quantā est uirtus lingue, quae oculos feruat, caput alleuiat, res cōsolidat, genia dissoluta corroboret. Hæc infirmum in laboribus infatigabile reddit, patietem in seuis, paratum ad iter, promptum ad obediētiam. Itaq; si uideris mo nachum in claustris residentem huc illucq; respicere, oscitare crebrius, manus & pedes extendere, nunc librum ponere, nunc resumere, postremo quasi quibusdam stimulis agitarum de loco in locum, de auditorio in auditorium curfutare: sub onere Duma eum suspicere nō dubites. Est præterea quoddam aliud silentium, quod æternæ poenæ pondus multis imponat. Ipsum est silentium quod ex pudore & confusione procedens, confessionem obstruit peccatorum, & excludit remissionem eorum, quod onus poenæ tale silentium mereatur. propheticus sermo non tacet.

Nam onus in Arabia propheta subiungit. Arabia uespera interpretatur, quæ diei finis est, noctisq; principium, horæ mortis non incognitæ, ut puto, significans, quæ cum finis sit mortalitatis timoris non leue pondus imponit. Quis enim hominum hoc onus euitet, cui se saluator exempli causa spontanea uoluntate submitit. Imminere enim morte cepit, ut ait euāgelista, pauere, & tædere. Sub hoc timoris onere uiuit totum genus humanum, nisi forte aliquis sit talis, cui certa sit beata uita post mortem, cuius desiderio uel obtuitu etiam amaritudine mortis non sentiat. Præterea à uespera, quæ ut diximus, diei finis est, noctisq; principium eius exprimit casum, qui post opera lucis inchoat opera tenebrarum, cuius fuerint nouissima pectora prioribus: qui profecto cōpondere opprimetur, quod in Arabiam onere cōtinetur.

Subditur onus uallis uisionis. Visio refertur ad cōtemplationem, uallis ad humilitatem uel deiectionem. Est enim quorundam cōtemplatio humilis, quorundam deiecta. Humilis s̄ factorum, deiecta peccatorum. Sancti autem quod magis proficiunt, cōmaioris onere uanitatatis fatigantur, & sic se ad altiora erigunt, ut quādoq; inuicti & ad inferiora trahantur. Si enim uirtus proficit, seruet humilitas: si onerat, uanitas. Scitis fratres qualē necesse est ut sustineat pugnam mens p̄ficiēs, ne fauor humanus furripat, ne dissoluat adulatione, ne cor ambitu intumescat. At hi quicquid notū est de se, notū est illis, qui in uisibilia dei per ea quæ facta sunt conspiciunt, euauerunt in cogitationibus suis, & obscuratū est in sapientis cor eorum, & à monte cōtemplationis ceciderunt in uallem erroris. Ideo immutauerunt imaginē incorruptibilis dei, in imaginē corruptibilis hominis, quadrupedū, atq; serpentem. Et si seire uolueris quo isti digni sunt onerandi quod sequitur. Propter quod tradidit eos deus in deiectione cordis eorum, & tradidit eos deus in reprobū sensum. Sed & illi qui scientia scripturarum, uel doctrina celestium, intentione non recta, ad laudes hominum uel ad

temporale lucrum retorquet, ad uallem uisionis pertinet, re uoluntur, ut sciat uisionem uallis, intentionem significare. Quos omnes quale poenæ pōdus expectet, propheticus sermo declarat.

Sequenti loco ponit Tyri onus, quod angustia interpretatur, cuius onus est in amaritudine peccatorum, in labore cōtinetur. In corporali angustia radine. Quid tū. Nil ne oneris est in hac corporali exercitatioe, uel disciplinæ regularis obseruatione. Quid in labore cōtinetur. Quid laboriosus, qd̄ difficultus, quid periculosus? seruatur, quid facili? amittitur. Et est quædam alia cordis angustia, quæ facit amor sui, cui contraria est cordis latitudo, quæ facit amor dei & proximi. Amor autē sui, ex propria uoluntate procedit. Qui igitur propria amat uoluntate, oneri sibi est uoluntas aliena, & ideo quæ sua sunt querit, nō quæ sunt aliorum. Ad omnia quæ sibi propria uoluntas suggerit promptus, ad ea quæ sibi inuigantur, piger & tardus: de talibus dicit apostolus: Erunt homines sc̄p̄os amantes. Quæ p̄fectio pondus poenæ quod in onere Tyri, scribitur non euadent.

De onere fumentorum austru Sermo undecimus.

Vltimum onus est fumentorum austru. Austru uentus est calidus, significat spiritum sanctum: sicut habes in cantico canticorum. Surge aquilo, & ueni austru, perfla ortum meum. Felix anima quæ huius austru fumentum est, quæ freno modulationis huius regitur, quæ in omnibus eius subditur uoluntati. Felix planè est anima cui spiritus sanctus præsidet, & omnia opera eius dirigit, cogitationes ei disponit, motus ordinat, moresq; cōponit. De talibus scriptum est: Vbi cunq; erat impetus spiritus, illac gradiebant cum ambularent, de quibus p̄pheta: Viam fecisti in mari quis tuis, Huius iumentum austru Paulus erat qui ait: Non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex deo est, ut sciamus quæ à deo donata sunt nobis. Et uidete quomodo fumentum austru ubiq; regitur freno præsidētis. Prohibetur à spiritu, ne in Asia prædicet: mouetur à spiritu, ut Macedoniam uisitet: incitatur à spiritu, ut Athenis fibus euangelizet: alligatus spiritu, Hierosolimam prope at. Videte quomodo incidēs spiritus sanctus, quasi iumento suo, nunc stringit habenas, ne eat quo uult: nunc urget calcareibus, ne eat quo sp̄s uult. Quid putamus sibi mei: Nihil ne oneris portant hmoi fumentum? Sed iumenta austru sunt, ideo onerantur ab austru. Quali onere inquit? Audi apostoli. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum, qui datus est nobis. In hac itaq; charitate quale onus sustinuit apostolus, dicit ipse: Quis infirmus, & ego nō infirmor? Quis scandalizatur, & ego nō uoror? Et iterum: Tristitia mihi magna est, & cōtinuus labor pro fratribus meis secundū carnem. Ille igitur qui iumentū est austru oneratur aliena infirmitate, oneratur aliena iniquitate, oneratur aliena necessitate & pueritate. Onus est esturics pauperis, oppressio inopis, miseria ægrotantis, tentatio proficientis, casus deficientis: onerauerat & eum plebis tribulatio, orphanorū desolatio, uiduarum gemitus, afflictio captiuorū. Nō me beatissimus Paulus quasi hoc onere pressus à secretis celorum, descendit ad cubile infirmorum? Sed & uos fratres qui fugistis ab aquilone de medio Babylonis, & iam habitatis terrā austrī, alter alterius onera portate, & sicut iumentum austru ad implebitis legem Christi. Certè non est iumentum austru, qui portate negligit on? fratris sui. Infirmitates certè & mori & corporum quas in istis oneribus ut potuimus commemorauimus. Præterea fratres per fumenta austru possumus eos significatos dicere, qui dona spiritus sancti nō per meritū, sed per officii fortunē, sicut sunt propheta, curatores, & cetera huiusmodi. Quos ordinant, ordinantur: maledicuntur, quos maledicunt: quos benedicunt, benedicuntur: ligantur, quos ligant: & quos absoluant, absoluantur. Ita tamen si hæc oia secundū leges ecclesiæ, nō secundū animæ impetum

impetū faciunt. Hinc est q̄ Balaam populo dei benedixit, q̄ Gaiphas peccin as prophetauit, q̄ Iudas desolatus sicut ceteri apostoli miraculum fecit. Hinc est q̄ multi ueniunt in illa die dicentes. Nōne in nomine tuo p̄phetauimus, & signa multa fecimus? Et tunc cōfitebor illis, dicit dominus, quia non noui uos. Hi tales non homines dicendi sunt, sed iumenta, q̄ domino Iesu Christo non seruierunt, sed suo uentri, qui terrena cupiūt, & celestia contemunt. Hi iumentū illo onere puniuntur, quod quibusdam sumētis austru terribiliter Balaam intentat. Fregimus ut potuimus panem istam ordeaceum, sed quia festinauimus inter frangendum, plurima nobis ceciderunt fragmenta. Vos igitur qui ociosi estis, quos Christus ab his occupationibus seruauit immunes, colligit quæ superauerunt fragmenta ne pereat. Inspiciat uniuersisq; seipm̄. Videat & quod onus sustinet, & quod in futurum sustinere formidet. Si sub onere Babylonis est, detestetur Iudæ & abiciatur: ne si fuerit conformis operibus eius, à poenis eius non sit immunitis. Si sub onere Philistinū uideat ne potuons? corū inebrietur, eisq; fiat similis in culpa, futurus similis eis in poena. Quod si sub onere Moab se sentiat laborare, satagat se necessestatis corporis indulgere, ne Nabuzardan uiros destruat Hierusalē, ne sicut factus est, ut cum illo in æternū ardeat. Ac si onus Damasci humerū p̄ssit, caueat ne sibi man? iniiciat, & ita seminis in carne, de carne meat corruptio. Sane si on? Aegypti incubuerit, abiciatur opera tenebrarum, & armis lucis munitur, ne si hic interioribus tenebris mētem libens tradiderit, quādoq; in exterioribus nolens crucietur. Porro si onus deserti maris, malis cum persecutionibus infestauerit, non desiciat, nec frangatur, nec quod ipse infecerit propter malitiam, ille autem per impatiētiam patiat. Si aut onus Duma silentium fecerit impatiētem, uel pudor & confusio obstruxerit cōfessionem, caueat pondus poenæ, quod talibus silentibus p̄pheta intētat. Verum si onere Arabiæ pressus mortem timeat, fm̄ naturam sese habeat, ut eam nō timeat prope cōscētiam, ne non solum ab Arabiā præmatur, sed in super cum arabia æternæ damnationis onere cōprimatur. Præterea si sub uallis uisioni onere susp̄sus cōtra uanitatē pugnauerit, caueat ne à monte cōtemplationis cadat in uallem erroris, eo utiq; onere obruendū, quod in onere uallis uisionis propheta descript. At si sub onere Tyri ob presentes labores & dolores mentē pusillanimitas desperatione dederit, caueat præ omnibus proprie uoluntatis angustiam, ut corde dilatato, omnes per huius uitæ angustias gratatèr incedat, & sic æternum miseræ pōdus, quod Tyro futeratur euadat. Postremo si sub onere iumentorum austru affectus tædio defecerit, cogitet sciatq; quia si onus charitatis abie-

cerit onus damnationis non merito sustinebit. Credo quod nō uacat à ministerio ipse oneri ordo, nec sine causa primo ponitur onus Babylonis, secundo Philistinū, & sic de ceteris. Si enim prius non fuerit cordibus nostris expulsa cupiditas, nec cetera onera declinare quæ onus Babylonis & radix omnium scitur esse malorum: nec cetera onera declinare uel uincere, nec ad uirtutum progressum summā ulla ratione poterimus. Fit autem ista cupiditatis expulsio, uel in his qui seculo plenè renunciat, uel qui sic utantur hoc mundo quasi non utantur, & tanquam nihil habentes, & omnia possidentes. Cupiditate autem deuicta uel excluda, iam nō est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus mundi retores tenebrarum harum, cōtra spiritualia nequitiæ in celestibus. Sed cum is qui non patitur nos tentari supra id quod possumus, sed facit cum rēratione prouentū ut possimus sustinere onus istud, uel alleuauerit, uel abiecerit, onerabit nos carnis huius necessitas, cuius metas sicut scire difficile est, ita seruare impossibile. Necesse proinde est ut cōcepto igne naturalia nos incensua fatigent, & nisi eis resistatur, ad illa cita quæq; compellant. Si uerò compressimus Philistinū necessitas corporalis, quæ Moab sub modo fuerit temperantiaq; redacta, & sic quasi onus Damasci carnis quæ uoluerit incensua, statim errores & blasphemias quasi tenebræ Aegypti oculos carnis obducit, donec corrūscat lucis sapientie tenebræ cedant, & statim desertum mare, id est peruerforum malitia inuidiaq; succedant. Quæ cessante, cum omnia ei uideantur esse quæta, ipsa quies à spiritu accedat quasi ob onere Duma nō potest esse quæta. Quo operis orationis & lectiōis assiduitate expulso, onus Arabiæ, id est metus mortis incubit. Sed & ipso bonæ conscientie ac fidei uirtute superato, iam quasi uicinam persectionem uanitas onerabit. Quæ si fuerit profunda humilitate deuicta, nil restat nisi alienis necessitatibus quasi iumentum austru oneretur. Hæc in presentē de omnibus oneribus causa sufficit. Quorum quædam ab humeris nostris Christus tēpore gratie deponit, quædam temperat, quædam minuit, quædam disponit. Hæc autem omnia operatur fm̄ abundantiam misericordie suæ, à cuius præsentia quasi à facie olei iugum diaboli cæ dominationis compuntuit. Sed qui tempus nunc negligit, iudicij tempus formidet, quia is qui per misericordiam nos redemit, per iustitiam iudicabit. Itaq; fratres misericordiam & iudicium canemus domino, misericordiam scilicet quam experimur. Iudicium quod expectamus. Amplectamur illud timeamus, ut hic deuoti, illuc securi inueniamur. Præstante domino nostro Iesu Christo, Amen.

FINIS.

Sermo sancti Bernardi abbatis de passione dñi.

Infans nazarenus à iudeis innocenter condemnatus à gentibus crucifixus, christiani diuisi honoremus obsequiis. Saluatoris infirma, nos qui christiani sumus, reuerenter uenerari, amantissimeque imitari dignum est, salubre, & honorificum. Hæc enim sunt instrumenta fortissima, in quibus omnipotens uirtus & inuestigabilis sapientia dei restorationem mundi poterat atque misericordie operata est, & usque modo operatur. Christus dominus minoratus est ab angelis, ut nos æquaret angelis. Et quis propter Christum non se humiliet? Christus pro peccatis nostris crucifixus est, & crucem amarum suis amatoribus dulcorauit. Mortuus est. Et mortem necauit, ut uiuere possit. Et quis non amet Christum dominum? quis non patitur pro Christo? Christus per crucis ignominiam ad superne claritatis gloriam transit, & data est ei pro sua reuerentia à deo patre omnis potestas in celo & in terra, ut adoret eum omnes angeli dei, & in nomine Iesu omne genua flectatur, caelestium, terrestrium & infernorum. Vbi est gloriatio tua? O christiane, nisi in nomine clausisti dominum dei tui, & in Christi nomine, quod est super omne nomen, quod quilibet benedictus est, super terram benedictetur? Gloriamini in nomine filii redemptionis nostræ, & magnum illi saluatori nostro, qui magna fecit in nobis, & magnificam nomen eius mecum, dicentes. Adoramus te Christe rex Israel, pariter & gentium, princeps regum, terræ dominus, deus sabaoth, uirtus omnipotentis dei fortissima, Adoramus te pretiosum pretium redemptionis nostræ, hostiam pacificam, qui sola odoris tui suauitate inuestimabili patrem qui in altis habitat, ad respiciendum humilia inclinat, & filijs fræ placabilem reddidisti. Tuas Christe seruationes predicamus, tuæ suauitatis memoriam cum abundantia cruciamus. Tibi Christe sacrificium laudis immolamus pro multitudinis bonitatis tuæ, quam ostendisti nobis semini nequam, filijs sceleratis & perditis. Cum adhuc inimici tui essemus domine, & mors iniqua in omnem carnem exerceret dominum, cui omne semine Adam erat obnoxium lege primordialis culpæ, recordatus es uerbi misericordie tue, & prospexisti ex sublimi habitatione tua in hanc uallem plorationis nostræ & miserie. Vidisti Afflictione populis tuis, & tactus dulcore charitatis intrinsecus, appropinquasti cogitare super nos cogitationes pacis & redemptionis. Et quidem cum essem filius dei, deus uerus, deo patri sanctoque spiritui coæternus & consubstantialis, lucem habitans inaccessibilem, portansque omnia uerbo uirtutis tuæ: non despexisti in hoc nostræ mortalitatis ergastulum altitudinem tuam inclinare, ubi nostram & gustares & absorberes miseriam, nosque reparares ad gloriam. Parum fuit charitati tuæ ad consummandum opus nostræ salutis, cherubim aut seraphim, aut unum ex angelis destinare, respice uenire ad nos dignatus es per mandatum patris, cuius nimirum charitatem experti sumus in te. Venisti inquam non locum mutando, sed presentiam tuam nobis per carnem exhibendo. Venisti à regali solio sublimis gloriæ tuæ in humilem & abiectam in oculis suis puellam pio uirginalis continentie uoto sigillatam, in cuius sacro utero sola spiritus sancti inenarrabilis uirtus te concipere fecit & nasci in ueræ humilitatis natura, ita ut nec diuinitatis in te manifestatem, nec uirginitatis integritatem in matre uiolare natuitatis occasio. O amantissime, & admiranda dignatio, Deus inuenisse gloriæ uermis contemptibilis fieri non despondisti. Deus omnium, cõseruus seruorum apparere uoluisti. Parum tibi uisum est patrem te nobis esse & dominum, frater noster esse dignatus es. Et tu domine uniuersorum qui nullam habes indigentiam, intra ipsa natuitatis tuæ infirma non abhoruisti abiectionem paupertatis degustare incompoda, ut enim ait scriptura: tibi cum nacereris

non erat locus in diuersorio, neque cum abula que teneretur diuitem tuam exciperent habuisti, sed in ulsi præcepto foris dentis stabili tu qui terram palmo concludis, in uolutus panni culis reclinatus es. Et hoc ipsum à brutis animalibus mater tua mutuo accepit. Consolamini consolamini qui in foribus paupertatis es nutritissimi, quia nobiscum deus in paupertate. Non cubat in delictis splendidi cubiculi, nec inuenitur in terra suauiter ulcietum. Quid ultra gloriaris o diues, iutea res, in uolutabro lecti pecti & delicati, cum rex regum recubitu suo pauperum stramenta honestare maluerit? Quid dura strameta detestaris, cum tener infantulus in cufus manu sunt omnia, tuis sericis, tuis plumis duras tumetorum stipulas præelegerit? Sed hæc te nella tua Christe infantia à persecutorum gladijs tuta non fuit. Adhuc enim inter dulcia matris ubera fugens deponere debas quando apparuit angelus in somnis Ioseph dicens: Surge & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum, & esto tibi uisum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes querat puerum ad perdecendum eum. Tam exitum bone Iesu dura pati coepisti. Non solum illam infantie tuæ uexationem in tempore pertulisti, sed mortem in passibus tuis, quorum multa millia inter mamillas matrum pro te Herodis trucidauit immantibus. Infantia uerò teneriori decursa, humiliter uisitatis nobis exemplum tribuisti. Non enim sedisti cum consilio uanitatem, sed in medio doctorum, interrogans & audiens illos, cum tamen dominus scientiarum es, atque sapientia dei patris. Sed & obedientia nobis formam tribuisti, dum parentum imperio tu imperator mundi humiliter subditus exististi. At ubi robustior ætatis plenitudo aduenit, missurus man? ad fortia, egressus es in salutem populis tuis, ut gigas magnificus ad curredam uiam totius nostræ miserie. Et quidem ut per omnia te primum fratribus assimilares, seruum tuum baptizatum peccatores in penitentia tanquam peccator adisti, baptizari te postulasti innocens agne dei, quoniam nulla peccati stilla inquam maculauit. Baptizatus autem non te in aquis, sed aquas in te sacrificas, ut per eas scilicet nos, De baptismo in desertum in spiritu fortitudinis egressus es, ut uitæ solitaria in te non deseret exemplum. Solitudinem accipimus quædraginta dierum, famis acerbissimam, tentamenta & illusiones spiritus aequanimiter tolerasti, ut hæc omnia nobis tolerabilia efficeret. Demum uenisti ad oues quæ perierunt domus Israel, diuini uerbi lampadem extolens palam ad illuminationem orbis terræ, & regnum dei cunctis annuncians obtemperantibus uerbo, sermonem sequentibus signis confirmasti, uirtute diuinitatis in cunctis ostendisti, male habentibus, & omnia omnibus gentibus gratis exhibens quæ saluti peccatorum congruerent, ut omnes lucrificares. Sed obscuratus est in speciem cor coram domine, & prolecerunt sermones tuos retrorsum, neque attenderunt ad omnia mirabilia tua domine que operatus es in eis, exceptis per paucis nobilibus? athletis quos inter infirma mundi elegisti & abiectione, ut per ipsos fortia & alta misericordie expugnaret. Nec solum ingrati gratuitis beneficij tuis exiteret, sed contumeliosos fecerunt te dominum dominantium, & fecerunt tibi quæcumque uoluerunt: Te enim faciente opera dei, quæ nemo alius fecit, quid dixerunt? Non est hic homo à deo. In principe demoniorum cunctis demonia, demonium habet, sed uic turbas, uorax est, & potator uini, & amicus publicanorum & peccatorum. Quid flet, quid suspicatur? homo dum sustinet uerborum iniurias: Non audis quæ aduersus deum deum tuum ceciderunt opprobria propter te? Si patrefamilias Bæzebuth uocauerunt, quanto magis domesticos eius? Sed hæc quidem & similia blasphemantes, & aliquoties te lapidibus impetentes Iesu bone patienter sustinuerunt, & factus es coram eis sicut homo non audiens, & in ore non habens reclamationes. Nouissime in tuum sanguinem tuum à discipulo tuo filio perditionis traditum triginta argenteis appreciatus sunt, ut præcipitent animam tuam in morte sine causa. Et te quidem perditissimi traditoris tui peris

dia non

dia non latebat, quando in cœna ablutiois etiam coram ipso genuflexus procumbens, maledictos pedes eius ueloces ad effundendum sanguinem tuum, sanctissimis manibus tuis attrectare, lauare & extergere dignatus es. Cur autem adhuc extero collo ambulas, o terra & cinis? Adhuc te superbia cleuat. Adhuc te impatiētia exagitat. Intuere humilitatis & mansuetudinis domini Iesum, uniuersæ creaturæ factorem, tremendum iudicem uisuum & mortuorum ante pedes hominis & traditoris sui genua incuruantem. Dilece quia mitis est, & humilis corde, & confundere in superbia tua, & erubescere in patiencia tua. Hoc quoque erat mansuetudinis tuæ domine, perdidit illum in coetu fratrum detegere & palam confundere noluit, leniter admodum accelerare iussit quod parabat. In omnibus his non est auertens furor eius à te, sed egressus foras satagebat circa frequens maledictum. Quomodo cecidisti de celo luifer, qui mane oriebaris? In delictis paradisi gloriosus apparuisti, cuius caeli focus, & uerbi diuini cõmuna, quomodo reputatus es inter filios tenebrarum? Qui nutritio baris in croceis, cur amplexatus es stercorem? Tunc clarificata est familia tua Christe, exiit in immundo de coetu soletatis angelicæ. Tunc demum diuini eloquii uberrima inuadit fons felix ille cõuentus putatus est, cecidit quem huiusmodi sympidi liquoris infusio seles indignum. Dato autem charitatis & patientiæ salutaris mandato, & disposito fratribus regno patris tui, ad locum proditoris tuo notum cum illis diuertisti, sciens omnia quæ uentura erant super te. Ibi anime tuæ tristitiam quam ex immineente passione tua spote assumpsisti, sicut & cætera quæ passus es, in auribus fratrum non erubuit profiteri, dicens tunc: Tristis est anima mea usque ad mortem. Postis quoque in terra genibus prociidisti in faciem, orans in agoniam & dicens. Mi pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Et angustias quidem cordis tui certissime indicabat sudor ille sanguineus qui orationis tempore de carne tua sanctissima guttatim decurrebat in terram. Dominator domine Iesu, unde tua hæc tanta anxia supplicatio? Nōne uoluntarie omnino patri sacrificium obtulisti? Vtque domine, Arbitratur autem quod hoc ad consolationem infirmorum membrorum tuorum assumpsisti, ne forte desperet quis si caro infirma remuratur ubi ad passionem promptus est spiritus. Nimirum & ut maioris erga te amoris & gratitudinis stimulos habeamus, naturalem carnis infirmitatem his indicis in te expressisti, quibus doceremur, quia uerba languore nostrorum portasti, & non absque sensu doloris passionum sentes percuristi. Vox enim illa uox esse carnis uidet non spiritus, ex eo quod subiecit. Spiritus quidem proptus est, caro autem infirma. Quod proptus autem passione fuerit spiritus, euidenter ostendisti quado uentibus unam cum proditore tuo uiris sanguinis & querentibus animam tuam cum lateris & factibus & armis per nocentem, ultrò occurristi, & ne quid acciperet à duce flagiti, te ipsum manifestasti. Nam accedentem ad osculum sanctissimi oris tui truncem bestiam auertatus non es, sed os in quo dolus inuentus non est, oris quod abundauit malitia, dulciter applicuisti. Innocens agne dei, quid tibi & lupi illi? Quæ conuentio tua ad bestiam? Sed & hoc benignitatis tuæ domine fuit, ut omnia illa exhiberes, quæ prauicordis ptnacia emolliri possent. Nā & ueteris amicitia non inuenit illi cõmonuisti dices. Amice ad quid uenisti? Atque horrore sceleris sui cor impio ferire uoluit cū dixisti: Iuda, osculo filii hominis tradis: Et ecce phariseus sup te Samson. Nō illos à te absteruit quod in hora reprehensionis tuæ omnipotenti brachio tuo terræ eos alluisti, nō quidem defensionis causa, sed ut cognosceret humana preliumio nihil se posse aduersus te, nisi quantum permitteretur à te. Et quis audiat sine gemitu qualiter homicidæ manus in illa hora in te insecerunt, & innocentes manus tuas Iesu bone uinculis astringentes te agnum mansuetissimum nihil loquentem ad instar latronis contumeliosè traxerunt ad uictimam? Et nec tunc misericordiam effundere super inimicos tuos, & distillare

saum dulcedinis tuæ Christe cessasti, ac defensoris tui zelum à lesione trahentium te procepsisti. Maledicti furor cori, quia pertmax, quæ nec maestas malitiam, nec pietas beneficii potuit infringere. Consilio malignantium aduersum te potestati presentat? es, & ueritate put oportuit confensus, quasi de blasphemia aduocatus es morti. Amantissime dñe, quata illic indigna à propria gère perit uulsi: Vultum tuum desiderabile, in quem desiderat angelus prospicere, qui omnes cælos adimpleuit letitia, quæ deprecabatur omnes dntes plebis, polluit labijs suo ipu to cõnquinauerit, sacrilegis manibus suis ceciderit, uel lo in desertum operuerit, & te dominum uniuersæ creaturæ tanquam seruum contemptibilem colaphizauerit. Adhuc autem animam tuam in circuncisæ carni deglutit dam tradiderunt. Vinctum siquidem ante faciem Phari perdixerunt, postulantes crucis supplicio te interimi qui peccatum uo nouetas, & uirum homicidæ dari sibi, agnū lupu, aurū luto postpõnetes. O indignū & infelix cõnerciū. Et quid nec ignorabat impius ille per inuidiam hæc in te fecerit, nec tamen abstulit à te temerarias manus, sed repleuit animam tuam amaritudine sine causa. Illudum recepit, in conspectu illuorum astare te iussit, nec peperit amarissimis uerbis uirgineam carnem tuam diuicellere, plagis plagas, liuores liuoribus crudeliter infigere. Eleste puer dei mei, quid tanta amaritudine, quid tanta cõsultione dignum cõmiseras? Prostris nihil. Ego ego homo perditus totius perditionis tuæ causa extiti. Ego domine uua acerbam comedi, & dentes tui obstupuerit: quia quæ non rapuisti, tunc exsoluebas. In omnibus his nō est latiatia per fidorum Iudeorum impietas. Nouissime autem in circuncisurum militum manibus denotatus es morte turpissima cõsumedus. Parum erat sacrilegis illis crucifigere te, nisi prius & ipsi illuionibus repleuissent animam tuam. Quid enim ait de illis scriptura: Et congregauerit ad eum uniuersam cohortem. Et exueres eum uestimentis suis induerunt tunicam purpuream, & chlamydem cocineam circū dederunt ei. Et plebentes coronam de spinis imposuerunt capiti eius, & arundinem in dextera eius. Et genu flexo ille ludebant ei dicentes. Aue rex Iudeorum. Et dabat ei alapas, & expantes in eum accipiebant arundinē, & percutiebant caput eius. Et postquam illuserunt ei induerunt uestimentis suis ut crucifigerent baiulantem sibi crucē. Et perducunt eum in Golgotha, & uinū myrrhatum dabant ei bibere cum felle mixtum, & cum gustasset, noluit bibere. Tunc crucifixerunt eum, & cum eo duos latrones hinc & hinc, medium autem Iesum. Iesus autem dicebat: Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt. Postea scies Iesus quia consummata erant omnia: ut scriptura impleretur dixit. Sitio. Et currens unus ex eis accepit spongiam impleuit aceto, & imposuit arundinē, & dabat ei bibere. Cum accepisset acetum, dixit: consummatum est. Et clamans uoce magna dixit: Pater in manus tuas cõmendo spiritum meum. Et inclinato capite emisit spiritum. Tūc unus militū lancea lat? eius aperuit, & cõtinuò extitit sanguis & aqua in re deptione nostræ salutis. Expersigere nūc anima, excute re de puluere, & contemplare uirum hūc memorabilem, quem in speculo euāgelicæ sermōis quasi presentē intueris. Attende anima mea, quis est iste qui ingreditur habens imaginem quasi regis, & nihilominus serui despectissimū cõsultione repletus; coronatus incedit, sed ipsa etiam eius corona cruciatus est illi: & mille puncturis speciosum caput eius diuulnerat. Regali purpura indutus, sed potius in ea depicitur quam honoretur. Sceptrum in manu gestat, sed coipso caput eius reuerendum feritur. Adorat coram ipso positus in terra genibus, & regem clamāt, & cõtinuò spiritus amabiles eius genas sublimant, maxillā palmaris & honorabile collum exhorant. VI de anima mea qualiter ut iste per omnia cõtribatur & spernit, sub crucis onere dorū incuruare uidet, & tuā ipse portare ignominia. Ad locū deducit? sup plij myrrha potatur & felle, in cruce subleuat et dicit: Pater ignosce illis, quia nesciunt

X

quid faciunt. Qualis est hic qui in oib' presertim suis nec semel aperuit os suu, ut aut querela, aut excusationis, aut comminationis, aut maledictionis uerbum aduersus male dictos canes illos proferret. Sed nouissime uerbum bene dictionis super inimicos suos quale a seculo no est auditu effudit. Quid hoc uito mansuetus, quid benignus anima mea uidetur. Ad hunc autem attentius intueri quam gra di admiratione, & tenerrima compassione dignus appareat. Videmus, & uerberibus laceratum, in medio latro num cruci ignominiose ferretis clauis affixu, aceto in cruce potatu, & post mortem lancea in latere uulneratum, & copiosos sanguinis riuos ex quib' uulnerib' manu pedu & lateris effuderet. Fletus deducit oculi mei, & liquece aia mea igne compassionis sup contritione amabilis uiri huius, que tu tanta amaritudine tot uides affectu dolorib'. Et ta qde infirma ei? aia mea uidetur, & misera es: nunc maiestate ei? attende, & miraberis. Quid em ait scriptura: A sexta aute hora tenebre facte sunt sup uniuersam terram usq; ad hora nona. Et obsecratus est sol, & uelut replissimum est a summo usq; deorsum, & terra mota est, & petre scissae fut, & monumeta apra sunt, & multa corpa sanctoru qui dormiebant surrexerunt. Qualis est hic quia & caeli & terra copatiunt ei, cuius & mors mortuos uiuificat. Cognosce aia mea cognosce, hic est dñs deus noster, Iesus Xps saluator tuus, unigenitus dei filius, uerus deus, uerus homo, qui solus sub sole sine macula inuentus est. Et ecce cu secleratis quomodo reputatus est, & quasi leprosus, nouissim' uitoru aestimatus est, & tanq abortiuu qd profect a uulua sic, pfectus est ab alijs hoim, quam deformis fact' est. Hic uulneratus propter iniquitates nostras, attrit' est ppter scelera nostra, & factus in holocaustum suauissim' odoris in conspectu tuo pater aeternae gloriae, ut auerteres indignationem tuam a nobis, ut concederes nos sibi faceret in caelo sibi. Respice dñe sancte pater de sanctuario tuo, et de excoello caeloru habitaculo, & intueri hac sacrosancta hostia qua tibi offert magn' potifex noster sanct' puer tu' dñs Iesus p peccatis fratru suoru, & esto placabilis sup multitudine malitiae nostrae. Ecce uox sanguinis quid pedet in car mat ad te de cruce. Quid enim domine quid pedet in car? Pendet, quia praeterita taqua praesentia cora te sunt. Cognosce pater tunc cum ueri filij tui Ioseph. Hic fera pessima deuorauit eu, & concitauit in furore suo uentrem tuum eius, omnē decorē eius reliquit cruoris inquinauit. Eo qe quinq; scissuras lamentabiles in ea reliquit. Hoc est do mine uentrem tuum quod in manu Aegyptiae meretricis inuocēs puer tuus dereliquit, meliorem aestimans facturam palij quam pudicitiae, magis qd eligēs spoliatas carnis palio in carcerē mortis descendere, quam pro mundi gloria adulterinae uoci acquiescere. Illi iquam uoci qua dictum est. Hae omnia tibi dabo si cadens adoraueris me. Quod utiq; esset cum dormiret cum adultera. Et nunc dñs pater scimus quia ipse filius tuus uiuit, & dominat' in tota terra Aegypti, & in oi loco dñatōnis tuae. Educ' em ad imperium tuum de carcere mortis & inferoru, & attōsus immortalitatis coronam, mutata ueste carnis, immortalitatis decore rehoruit, & cum gloria suscepisti eu. Subiuga uis enim sibi Pharaonis imperiu, & cum triumpho nobis li nirtute propria caelos penetrauit. Et ecce gloria & honore coronatus, in dextera maiestatis tuae assitit uultu tuo pro nobis. Caro em & frater noster est. Respice dñe in facie Christi tui, qui tibi usq; ad mortē obediēs factus est: nec recedat ab oculis tuis cecitates eius in perpetuu, ut memineras quā ab eo pro peccatis nostris satisfactio nem receperis. Vt nā domine appendas in scatera peccata quibus iram meruimus, & calamitatem quam pro nobis passus est innocēs filius tuus. Certe grauior apparebit & magis digna ut ppter ipsam estundas sup nos miam tua, quam fuit illa ut pro pccis nostris contineas in ira misericordias tuas. Gratias tibi pater referat ois lingua pro subperabundantia bonitatis tuae, qui unico filio cordis tui non

peperisti, sed pro nobis oibus illi tradidisti in mortē, ut cū tanquā fidelem aduocātū haberemus cora te in caelis. Et tibi dñe Iesu fortissime zelotes, qd grati retribua, ut dignē retribua ego hō puluis & uisc' figmenti. Quid em pro mea salute facere debuisti, & nō fecisti: Ab imo pedis usq; ad summam uerticis te totum in aquas passionum demersisti, ut me totum extraheres de illis, & intrauerit usq; ad animam tuam. Nam & animam tuam in mortem perdidisti, ut meam perdidisti mihi redderes. Et ecce me duplici debito obligasti. Nam & pro eo quod dedisti tuam, debitor tibi sum: & pro mea quidem anima bis a te mihi data, semel in creatione, & semel in redemptione, quid magis iustitiae tibi reddam quam ipsam, nō habeo. Pro tua aute preciosa anima ita contribulata, quā ab homine dignē redēdi possit, nō inuenio. Nam est caelum & terram & omnē ornatum eorum pro ea possem redēdere, certe nec sic usq; ad mēsurā debiti ualtemus attingere possem. Ut autē ipm qd & debeo, & possibile mihi est retribuam, tui dñe ueneris est. Diligēduses mi dñe toto corde, tota anima, tota uirtute, & tua mihi sequēda uelut gloria, qui pro me mori dignatus es. Et quomodo fiet istud in me nisi per te. Ad haereat anima mea post te: quia tota uirtus eius pendet ex te. Et nūc dñe redeptor meus te ut uerū dei adoro, in te cōfido, in te spero, & quibus possum desideris ad te suspiro, adiuua imperfectum meum. Ad tuae passionis gloriosa in signa in quibus saluam meam operatus es, totum me inclino. Tuae uictoriose crucis regale uexillum in nomine tuo Christo adoro. Tuum spineti diademata, tuos tubētes sanguineos clauos, tuo sacro lateri immerfam lācā, tua uulneta, tuum sanguine, tuam mortem, tuam sepulturā, tuā gloriosam & uictoriosam resurrectionē & glorificationē, Christo supplex adoro & glorifico. Odor enim uitae spirat mihi in omnib' his. Horū uisū odor spiritū meū domine a peccati morte rescuita. Horū uirtute ad asuētis sathanā me custodi, ac me conforta ut fugam mandatorum tuoru suauē mihi fiat, & onus crucis quod post te baulare me subes, humeris animae meae sit leuē. Quae est enim fortitudo mea ut iuxta praecēptū tuum mūdi pressuras tam multiplices misero animo sustineam? Nūquid pedes mei tāquā ceruoru, ut uelocem cursorem per spinas & cōstragra passionum consequi ualeam? Sed aui uocē meam, & inclina super seruum tuum faciem tuam, illā quae lignū uitae est: ut quae apprehendit eā, ut spero curam alacriter, portabo infatigabiliter eā quae ab inimicis est crucem post te. Illam inquam diuinitatē crucem humeris meis impone, cuius latitudo est caritas, cui' lōgitudo est aeternitas, cui' sublimitas est omnipotentia, cui' profundum est inscrutabilis sapientia. Conspice illi manus meas & pedes meos, & totū passioni tuae cōforma seruū tuum dñe. Da obsecro mihi cōtinere ab operibus carnis quae odisti, & facere suspirium quam dilexisti, & in utroq; tuam querere gloriam: & sinistram quidem meam clauo temperantiae, dexteram uerō clauo iustitiae in illa sublimi cruce fixas arbitror. Da menti meae fugiter meditari in lege tua, & omnem cogitatum meū iactare in te, & dextrū pedem meū eidem ligno uitae clauo prudētiae affige. Da ut sinistram spiritus mei sensualitatem nō eneruet labentis uitae infelix felicitas, nō cōturbet praesentis uitae infelicitas, felix & sinister quoq; me fortitudinis clauo i cruce tenebitur. Vt autē aliqua similitudo spinarum capitū tui in me appareat, detur obsecro menti meae & salutaris penitētiaē cōpūctio, & alienae miseriae cōpassio, & stimulus zelus amulantis quod restum est coram te, & ad te conuertar in uertima mea dum triplex configitur spina. Libet ut spōgiam per arundinem ori meo porrigas, & accētī amaritudinē gustui meo adhibeas. Libet ut per scripturas tuas rationi meae cōferas gustare & uidere quoniam florens hic mundus tanquam spōgta inanis est, & omnis concupiscentia eius aceto amarior. Ita pater in me iat caelice (ste Babylonis amarus in omni terram, non inani flore seducat, non falsa dulcedine inebriet, quae modo dum eos qui

eos qui tenebras lucem, lucem tenebras, amarum dulce, & dulce amarum arbitrantur. Vnum myrrhatum cum seile mixtum suspectū mihi est pro eo qd ex eo bibere nolui st, quia nimia acerbitate inuicidit & nequitie crucifixorū tuorū indicabat. Tuae uisū uice mortuū seruū dñe cōngara, facies quidā in me ut moriar secū dū carnē, uisū autē secū dū spiritum sustitit. Vt autē integram crucifixi imaginem me portare glorie, illud quoq; qd post mortem tuā infatigabilis malitia impiorum in te exercuit, hac in me similitudinem exprime. Vulneret cor meum uisū & efficac sermo tuus penetrabilior oī lancea acutissima, pertrāgens usq; ad diuisionem animae meae, & producens ex ea tanquā de dextro latere meo uice sanguinis & aquae a morte tuam domine & fratrū tuorum. Postremō & mundā a sine donec primae stolis spiritū meū inuoluē, quia requiescam egredies & in ingrediens in locū tabernaculi admirabilis, & abscondas me donec pertrāseat furor tu'. Die autem tertio post die laboris, post die supplect, mane prima sabati perpetue uisū filios tuos me indignū resuscitā, ut in carne mea uideā claritatē tuā, & adimplear letitia uirtutis tuae. O saluator me' & de' meus, ueniat ueniat, oro tempus, ut qd nunc credo, oculis tādē reuelatis aspiciā: qd spero nunc & à lōge, salute apprehendam. Qd pro uiribus meis desidero, uisū animae meae aplectar & deosculer, & in maris tui abyssum totus absorbeor. O saluator meus, & de' meus. Sed benedic anima mea deum saluatorem meum, & magnifica nomē ei'. Sanctū est enim, & sanctissimū delectōis pienū. O quam bon' quam suauis es domine Iesu animae quaerenti te. Iesu redeptor perditorum, saluator redeptorū, spes exilium, fortitudo laborantium, anxiatōis p' latitudo, anima lachrymosa & post te curritis in sudore dulce solatiū & suauē refrigeriū, corona triū phatā unica merces & letitia oim superuiciorū ciuitū, uerberim' fons oim gratiā, in clypea ples, fons dei, & de' summ', bñdicitā te oia q' caelo sunt sursum, & q' terra deorsū. Magn' tu, & magnū nomē tuū. O immarcescibilis decor dei excelsi, & purissima claritas lucis aeternae, uita omnē uitā uiuificās, lūmē illūmās lux oē lūmē illūmās & cōseruās in aeterno splendore. Mille millena lūmē fulgurantia aū thronū diuinitatis tuae a primo dñculo. O aeternū substatiale & inaccessibile clarū & dulce profuūū fōtis absconditi ab oculis omnū mortalū, cuius unda sine ortu, cuius pfundū sine profundo, cuius altum sine termino, cui' amplitudo inaccessibilis, cui' puritas impurabilis. Eructa uit te cor dei altissimi de suo impenetrabili abyssu, uita uiram, lux lucem, aeternus aeternū, immensus immensum, & per omnia sibi coequalē, & de plenitudine tua nos oēs acceptimus. Tu enim largissimē fons omnis boni, septēplcis gratiae preciosum flumē de thesauris tuis emisisti, cui' fons dulcore huius nri maris, id est nostrae infirmitatis saluaginē mitigare digneris. Flumen olei letitiae, flumē uini mēracissimū, torrēs ignei uigoris. Spirit' paraclēt' a te & a patre, par utriq; in orbem terrae perfuditur oia replens, omnia continēs, ipis a te, ipis a patre, unus ex ambobus unius ambos, utpote amborum indiuidua connecto, unificū gluten, cōplexus indissolubilis, & pax omnē sensum exuperās. Hic est torrēs uoluptatis tuae domine, quae delictatā illā & gloriosam ciuitatē Ierusalem quae sursum est fugiter potas, & leta bñda ebrietate facis extuare, ut tibi sublat' hymnū ineffabilem luctā illa & flammae organa in uoce exultatiōis, & sono epulantiis, cuiusq; desiderabilibus guttis refocillari sitibūda fauces exulis populū tui fugiter a te expectant domine. Sinito pater ut ca telli bibat de stillis quae cadit de mensa aīorū suoru. Rorate caeli dēsup, & nubes pluat iustū, illū dñe quē extuare fecisti in clypea primicias pplū tui, in signe solenitatis nostrae illo q' sumus igneo stillitudo purga, in uoca, illumina, iustitia, exhilara, & confirma, & uni cor credentiū tibi, ut unū sint, unū sapiāt, unū unanimitatē requirant & apprehēdat & uideāt & benedicāt te deū deorū in Sio. Sit indiuidue trinitati gl'ia, grātū actio, honor & ipis i' scia scolorū, Amē.

UIS DABIT CAPITI meo aqua, & oculis meis fons lacrymaru ut possim flere per die & nocte, donec seruo suo domin' Ies' appareat uisu uel sonno cōsolans animā meam. O uos filiae Ierusalem spōsae dilectae deum unā mecum lachrymas fundite, donec nobis uester spōsus in sua spōsitate benign' appareat uel occurrat. Recolite, recolite, & sedula mente pensate quā sit amarum ab ipso separari cui uos promissis ac nupistis, cui nos i omni sanctitate uouistis. Uouistis uota, reddite ea, uos ipas Xpo uouistis: uos ipas Christo reddite. Currite filiae, currite uirgines sacrae, currite matres Xpo castitate uouētes, oēs ad uirginē currite quae peperit Xpm. Ipa em portauit regē gl'iae, illū oipotentē daturā. Ipa genuit eū, lactauit eū, die octaua citricidit, & quadragesima praesentauit in tēplo, duos turtures uel duos pullos colubarū p eo offerēs i holocaustū. Fugies ab Herode ipm portauit i Aegyptū, lactās eū & nutries, curā illius habēs, sequens eū serē quocūq; peribat. Cre do etiā firmiter q' ipa mater Iesu erat uir i illas feminas quae ipsum sequebatur ministrantes et. Nullus debet tu de admira' si sequebat eū, ipse esset totus eius dulcor, solatiū, desideratū, & solamen. Hae etiā arbitror fuisse inter illas dolentes atq; gemētes quae lamētabantur sen res dñm. Poterat etiā & hae esse inter illas feminas filias Ierusalem ad quas Iesus tunc non clarus imperio sed plenus opprobrio, spinis coronat', spūis illitus, flagellis affictus, sibi in angariam mortis crucē bajulans, cōuersus dixit: Filiae Ierusalem nolite flere super me, sed sup uos ipas flete, & super filios uestros: Putāne domine iudis, domina mea, mater dilecta eiusdem Christi, est ne uerū qd dico? En obsecro ut dicas serulo tuo dec' paradisi, gau dium caeli, ueritatem hui' rei. Obliuiscere tamē caulum doloris rogo, quem tūc passam te fuisse non dubito. Vt nam dolor ille sic quotidie inhaereret uisceribus meis, i cut ihesit tūc uis, Vt nā die qua assumpta fuisti in caeli ut in aeternum gauderes cum filio tuo, mihi indicasses la chrymas tuas ut per illas cognoscerem quātū tibi amaritudinis fuit eū Iesum dilectū tibi, beu hae & parū dilectū mihi, clausū in ligno cōfixū, capite inclinato suū sanctissimū exhalare uideres spm. Sed peto dñā mea, ne te moueant uerba mea quae dico, cū tamē laxa deberent scidi ad illa. Quis unquā regnans in caelo sursum, aut peregrinans in terra deorsum, audens uel mēte pertrāctās quomodo factus est opprobriū hoim ipse dñs angelorū, poterit la chrymas continere etiā in caelo ubi est impossibilis flere? Quare ego miser non ploro, cū abscēto plebis factus est filius dei patris: Verūtamē tu domine gaude gaudio magno ualde, ab ipso nūc glorificata in caelis, quae in mente tatis clauis amarissimū fuisse cōtra suae pūssimae mortis, Mihi tamē obsecro lachrymas illas ifunde quae ipsa habuisti in sua passione: & urbis affluar largius, de passioe filij tui dei mei & dñi mei uerba adinuenem conferamus. Tenebris promissione, redde, quia hoc nobis superius pmissisti. Memini te mihi in primo exordio nostro sermōis fuisse locutū de dolorib' quos ipa portasti p morte uni geniti tui. Quod ut audiuī, nō modicū perturbat: cepti quaerere dolēs qui essent illi tui sermōes. Cui ipa dixisti, Qui sunt isti mei sermōes, interim recogita in amaritudi ne animae tuae, donec de his adinuenem conferamus. En narra mihi te flagito sericem ueritatis, quae mater es & uirgo, & templum totius trinitatis. Ad quem illa, illud quod quaeris, cōpungitium est magni doloris. Sed quia quod rificata sum, ultra tam flere non possum, tu cum lachrymis scribe ea quae cum magnis doloribus ego perferi. Cui in qua. Plere propro, qa & nihil aliud nihil libet, sed ego miser cor lapideum habens flere nō possum. Regna ex